

Bryssel den 14 juni 2021
(OR. en)

9732/21

Interinstitutionellt ärende:
2020/0360(COD)

ENER 276
TRANS 392
RELEX 547
ECOFIN 595
ENV 423
CODEC 883
IA 116

LÄGESRAPPORT

från:	Rådets generalsekretariat
av den:	11 juni 2021
till:	Delegationerna
Föreg. dok. nr:	9411/21
Komm. dok. nr:	14088/21 + ADD 1 - ADD 5
Ärende:	Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om riktlinjer för transeuropeisk energiinfrastruktur och om upphävande av förordning (EU) nr 347/2013 – Allmän riktlinje (den 11 juni 2021)

För delegationerna bifogas rådets allmänna riktlinje om det ovannämnda förslaget som antogs av rådet (transport, telekommunikation och energi) vid dess 3801:a möte den 11 juni 2021.

Den allmänna riktlinjen fastställer rådets preliminära ståndpunkt vad avser detta förslag och utgör grunden för förberedelserna inför förhandlingarna med Europaparlamentet.

Ändringar i förhållande till kommissionens förslag är markerade med **fetstil** och strykningar är markerade med [].

KAPITEL I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Syfte och tillämpningsområde

1. I denna förordning fastställs riktlinjer för en snabb utveckling av, och driftskompatibilitet för, de prioriterade korridorer och områden för transeuropeisk energiinfrastruktur (*prioriterade korridorer och områden för energiinfrastruktur*) som i bilaga I fastställs som bidragande till unionens klimat- och energimål för 2030, till klimatneutralitetsmålet för 2050 **och för säkerställande av sammanlänkningar, energitrygghet samt integrering och konkurrenskraft avseende marknader och system för samtliga medlemsstater [] liksom energi till ett rimligt pris för hushåll och företag.**
2. Syftet med denna förordning är framför allt att
 - a) hantera identifieringen av sådana projekt av gemensamt intresse som är nödvändiga för att förverkliga prioriterade korridorer och områden och som omfattas av de energiinfrastruktorkategorier [] som anges i bilaga II (*energiinfrastruktorkategorier*),
 - b) beskriva hur projekt av ömsesidigt intresse ska identifieras,**
 - c) underlätta ett snabbt genomförande av projekt av gemensamt intresse **och projekt av ömsesidigt intresse** genom att effektivisera, närmare samordna och påskynda processerna för tillståndsgivning samt förbättra **insynen och** stärka allmänhetens medverkan,

- d) tillhandahålla regler [] för gränsöverskridande kostnadsfördelning och riskrelaterade incitament för projekt av gemensamt intresse **och projekt av ömsesidigt intresse**,
- e) fastställa villkoren **och kriterierna** för berättigande till finansiellt stöd från unionen för projekt av gemensamt intresse och **projekt av ömsesidigt intresse**,

[] (*f.d. led e utgåår*)

Artikel 2

Definitioner

I denna förordning gäller följande definitioner, samt definitionerna i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/73/EG, (EU) 2018/2001¹ och (EU) 2019/944 och i förordningarna (EG) nr 715/2009, [] och (EU) 2019/943:

1. *energiinfrastruktur*: varje fysisk utrustning eller anläggning som omfattas av energiinfrastrukturkategorierna och som är belägen i unionen eller länkar samman unionen och ett eller flera tredjeländer.
2. *övergripande beslut*: [] **ett** beslut eller en samling beslut av en eller flera myndigheter i en medlemsstat, med undantag för domstolar eller liknande organ, där det avgörs huruvida en projektansvarig får godkännande att bygga energiinfrastruktur för att förverkliga ett projekt av gemensamt intresse **eller ett projekt av ömsesidigt intresse** som är klart för byggstart, dvs. det finns möjlighet att inleda, eller upphandla och inleda, de nödvändiga bygg- och anläggningsarbetena, utan att detta påverkar något beslut som fattas inom ramen för ett administrativt överklagandeförfarande.
3. *projekt*: en eller flera kraftledningar, rörledningar, anläggningar, utrustningar eller installationer som omfattas av energiinfrastrukturkategorierna.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor (EUT L 328, 21.12.2018, s. 82).

4. *projekt av gemensamt intresse*: ett projekt [] som är **nödvärdigt** [] för att förverkliga de prioriterade korridorer och områden för energiinfrastruktur som anges i bilaga I och som finns med i den unionsförteckning över projekt av gemensamt intresse som avses i artikel 3 **och/eller projekt som anges i bilaga II och som har utarbetats i missgynnade, mindre sammankopplade, perifera eller isolerade regioner eller de yttersta randområdena, såsom öar, där de stöder innovativa lösningar och andra lösningar som omfattar minst två medlemsstater och som har en betydande positiv inverkan på EU:s energi- och klimatmål i enlighet med de kriterier som fastställs i denna förordning.**
5. *projekt av ömsesidigt intresse*: ett projekt som stöds av minst en medlemsstat, i samarbete med tredjeländer, **i enlighet med stödskrivelser från regeringarna i de direkt berörda länder som uttrycker sitt stöd för projektet eller andra icke-bindande överenskommelser [], inom ramen för energiinfrastrukturkategorierna i bilaga II, som avsevärt bidrar till unionens övergripande energi- och klimatmål i enlighet med artikel 1.1 och som ingår i den unionsförteckning över projekt som avses i artikel 3 [].**
6. *flaskhals i energiinfrastrukturen*: begränsningar för de fysiska flödena i ett energisystem till följd av otillräcklig överföringskapacitet, vilket bland annat inbegriper avsaknad av infrastruktur.
7. *projektansvarig*:
- a) en systemansvarig för överföringssystem (TSO, Transmission System Operator) eller för distributionssystem (**DSO, Distribution System Operator**), eller en annan operatör eller investerare som utvecklar ett projekt av gemensamt intresse **eller ett projekt av ömsesidigt intresse**, eller,
 - b) om det finns flera systemansvariga för överföringssystem eller [] **systemansvariga för distributionssystem** eller flera andra operatörer eller investerare, eller grupper av dessa: den enhet med rättskapacitet i enlighet med gällande nationell lagstiftning som utsetts genom avtal mellan parterna och som har befogenhet att ingå rättsliga förpliktelser och ta på sig ekonomiskt ansvar på avtalsparternas vägnar.

8. *smart elnät*: ett elnät där nätoperatören digitalt kan övervaka **eller** [] **aktivt kontrollera specifika åtgärder** [] som utförs av anslutna användare samt informations- och kommunikationsteknik (IKT) för kommunikation med berörda nätoperatörer, producenter, konsumenter och/eller prosumenter, i syfte att överföra **eller distribuera** el på ett hållbart, kostnadseffektivt och säkert sätt.
9. *smart gasnät*: ett gasnät som utnyttjar innovativa digitala **eller andra** lösningar för att på ett kostnadseffektivt sätt integrera en mångfald av koldioxidsnåla och **i synnerhet förnybara** gaskällor i enlighet med konsumenternas behov och gaskvalitetskrav i syfte att minska koldioxidavtrycket från den tillhörande gasförbrukningen, möjliggöra en ökad andel förnybara och koldioxidsnåla gaser och skapa kopplingar till andra energibärare och energisektorer, **inbegripet de nödvändiga fysiska uppgraderingarna för att integrera koldioxidsnåla och i synnerhet förnybara gaser**.
10. *anpassning* []: fysisk uppgradering av befintlig infrastruktur för naturgas för [] särskild användning av ren vätgas [].
- []
11. *behöriga myndigheter* []: myndigheter som enligt nationell lagstiftning är behöriga att utfärda olika tillstånd och godkännanden i samband med planering, utformning och uppförande av fasta tillgångar, inbegripet energiinfrastruktur.
12. *bygg- och anläggningsarbeten*: inköp, leverans och installation av komponenter, system och tjänster inbegripet programvara, utvecklings-, bygg- och anläggningsverksamhet i samband med ett projekt, slutbesiktning av anläggningarna samt igångsättning av ett projekt.

13. studier: åtgärder som krävs för att förbereda genomförandet av ett projekt, såsom förstudier, genomförbarhetsstudier, utvärderingsstudier, prov- och valideringsstudier, inbegripet programvara, samt annat tekniskt stöd, inklusive förberedande åtgärder för att definiera och utveckla ett projekt och fatta beslut om finansiering av projektet, såsom rekognoscering på plats och förberedelse av finansieringsarrangemang.
14. *nationell tillsynsmyndighet*: en nationell tillsynsmyndighet som har utsetts i enlighet med artikel 39.1 i direktiv 2009/73/EG eller artikel 57.1 i direktiv (EU) 2019/944.
15. *idrifttagning*: processen för att ta ett färdigställt projekt i drift.
16. [] ***relevanta nationella tillsynsmyndigheter***: de nationella tillsynsmyndigheterna i de medlemsstater [] **som fungerar som värd för projektet eller som deltar i gränsöverskridande kostnadsdelning för ett projekt som har en betydande positiv inverkan.**
17. *klimatanpassning*: en process som säkerställer energiinfrastrukturens resiliens mot potentiella negativa effekter av klimatförändringar, bland annat genom relevanta anpassningsåtgärder som kan identifieras i en klimatrelaterad sårbarhets- och riskbedömning.
- []
- []
18. ***konkurrerande projekt***: projekt som helt eller delvis tar sig an samma identifierade lucka i infrastrukturen eller behov i den regionala infrastrukturen.

KAPITEL II

PROJEKT AV GEMENSAMT INTRESSE OCH PROJEKT AV ÖMSESIDIGT INTRESSE

Artikel 3

Unionsförteckning över projekt av gemensamt intresse och projekt av ömsesidigt intresse

1. Regionala grupper (*grupper*) ska inrättas i enlighet med avsnitt 1 i bilaga III. Medlemskapet i varje grupp ska baseras på varje prioriterad korridor och varje prioriterat område samt deras respektive geografiska täckning i enlighet med bilaga I. Befogenheten att fatta beslut inom grupperna ska begränsas till endast medlemsstaterna och kommissionen, vilka i detta syfte ska benämnas gruppernas beslutsfattande organ. **Beslutsfattandet i de regionala grupperna ska bygga på samsyn.**

[]

2. Varje grupp ska anta sin egen arbetsordning, med beaktande av bestämmelserna i bilaga III.
3. Det beslutsfattande organet i varje grupp ska anta en regional förteckning över [] projekt av gemensamt intresse **och projekt av ömsesidigt intresse**, vilken ska upprättas i enlighet med det förfarande som anges i avsnitt 2 i bilaga III, och därvid utgå från i vilken mån projekten bidrar till att förverkliga de prioriterade korridorerna och områdena för energiinfrastruktur och uppfyller kriterierna i artikel 4. []

Följande gäller för en grupp som utarbetar sin regionala förteckning:

- a) Varje enskilt förslag till projekt av gemensamt intresse ska godkännas av de stater vars territorium berörs av projektet. Om en stat inte ger sitt godkännande ska den inför den berörda gruppen motivera sitt beslut.

b) Gruppen ska ta hänsyn till de råd från kommissionen som syftar till att hålla det sammanlagda antalet projekt av gemensamt intresse **och projekt av ömsesidigt intresse** på en hanterbar nivå.

4. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel **20** i denna förordning för att fastställa unionsförteckningen (**inbegripet projekt av gemensamt intresse och projekt av gemensamt intresse**) [], om inte annat följer av artikel 172 andra stycket i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

Vid utövandet av sin befogenhet ska kommissionen säkerställa att unionsförteckningen fastställs vartannat år, utgående från de regionala förteckningar som antagits av gruppernas beslutsfattande organ enligt vad som fastställs i avsnitt 1 punkt 2 i bilaga III, i enlighet med det förfarande som anges i punkt 3 i denna artikel.

Den första unionsförteckningen enligt denna förordning ska antas senast den 30 november 2023.

5. Kommissionen ska **ge varje grupps beslutsfattande organ råd, när det antar de regionala förteckningarna över föreslagna projekt av gemensamt intresse och projekt av ömsesidigt intresse för att** []

- a) säkerställa att bara sådana projekt som uppfyller de kriterier som avses i artikel 4 tas med,
- b) säkerställa samstämmighet över regiongränserna, med beaktande av det yttrande från byrån för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter (*byrån*) som avses i avsnitt 2 punkt 12 i bilaga III,
- c) ta hänsyn till de yttranden från medlemsstaterna som avses i avsnitt 2 punkt 9 i bilaga III,
- d) sträva efter att hålla det sammanlagda antalet projekt av gemensamt intresse i unionsförteckningen på en hanterbar nivå.

6. Projekt av gemensamt intresse som ingår i unionsförteckningen i enlighet med punkt 4 i denna artikel, fördelade bland de energiinfrastrukturkategorier som fastställs i punkterna 1 a, b, c och e i bilaga II, ska bli en integrerad del av berörda regionala investeringsplaner enligt artikel 34 i förordning (EU) 2019/943 och av berörda tioåriga nätutvecklingsplaner enligt artikel 51 i direktiv (EU) 2019/944 [] samt av eventuella andra nationella infrastrukturplaner, i enlighet med vad som är lämpligt. Projekten ska ges högsta möjliga prioritet i alla dessa planer. Denna punkt ska inte tillämpas på **konkurrerande projekt, projekt som inte är tillräckligt långt framskridna för att ge en projektspecifik kostnads-nyttoanalys i linje med punkt 1 c i avsnitt 2 i bilaga III** eller projekt av ömsesidigt intresse.

KAPITEL II

PROJEKT AV GEMENSAMT INTRESSE OCH PROJEKT AV ÖMSESIDIGT INTRESSE

Artikel 4

Kriterier för projekt av gemensamt intresse och projekt av ömsesidigt intresse

1. Projekt av gemensamt intresse ska uppfylla följande allmänna kriterier:
 - a) Projektet är nödvändigt för minst en prioriterad korridor för energiinfrastruktur och ett prioriterat område för energiinfrastruktur.
 - b) Den potentiella totala nyttan med projektet, baserad på en bedömning i enlighet med de respektive specifika kriterierna i punkt 3, uppväger kostnaderna för det, även på lång sikt.
 - c) Projektet ska uppfylla något av följande kriterier:
 - i) Det omfattar minst två medlemsstater, genom att det direkt **eller indirekt (via sammanlänkning med ett tredjeland)** överskrider två eller flera medlemsstaters gränser.
 - ii) Det är beläget på en medlemsstats territorium, **antingen på land eller till havs**, och har en betydande gränsöverskridande verkan i enlighet punkt 1 i bilaga IV.
 - iii) **Det är beläget på öar som inte är tillräckligt anslutna till de transeuropeiska energinät som är små sammanlänkade system eller små isolerade system enligt direktiv 2019/944 och bidrar på ett betydande sätt till målen om minskade koldioxidutsläpp för unionen och för öns energisystem liksom till hållbarheten inom det territorium i vilket det är beläget, genom att det stöder innovativa lösningar och andra lösningar som omfattar minst två medlemsstater.**

2. Projekt av ömsesidigt intresse ska uppfylla följande allmänna kriterier:

- a) Projektet bidrar på ett betydande sätt till [] unionens och tredjelandets **klimat- och energimål enligt artikel 1.1** och till hållbarhet, bland annat genom integrering av förnybar energi i nätet och överföring **och distribution** av förnybar produktion till större förbrukningscentrum och lagringsplatser.
- b) Den potentiella totala nyttan med projektet, baserad på en bedömning i enlighet med de respektive specifika kriterierna i punkt 3 **på europeisk nivå** [], uppväger kostnaderna för det, även på lång sikt.
- c) Projektet är beläget på minst en medlemsstats territorium och minst ett tredjelands territorium och har en betydande gränsöverskridande verkan i enlighet med punkt 2 i bilaga IV.
- d) För den del som är belägen på **medlemsstat**territorium är projektet förenligt med direktiven 2009/73/EG och (EU) 2019/944 om det omfattas av de infrastrukturkategorier som beskrivs i punkterna 1 och 3 i bilaga II.
- e) Den **politiska ramen** i det eller de berörda tredjeländerna [] uppvisar konvergens för att stödja unionens övergripande politiska mål, särskilt för att säkerställa följande:
 - i) En välfungerande inre marknad för energi.
 - ii) En trygg energiförsörjning som bygger på samarbete och solidaritet.
 - iii) Ett energisystem, inklusive produktion, överföring och distribution, [] inriktat på **målet om klimatneutralitet** [] i linje med Parisavtalet och unionens klimatmål, och som i synnerhet innebär att koldioxidläckage undviks.

- f) Det eller de berörda tredjeländerna stöder projektets prioritetstatus, i enlighet med artikel 7, och åtar sig att följa en liknande tidsplan för påskyndat genomförande och andra politiska och regleringsrelaterade stödåtgärder som gäller för projekt av gemensamt intresse i unionen.
3. Följande specifika kriterier ska gälla för projekt av gemensamt intresse som omfattas av specifika energiinfrastrukturkategorier:
- a) Projekt för överföring, **distribution** och lagring av el som omfattas av de energiinfrastrukturkategorier som anges i punkterna 1 a, b, c och e i bilaga II ska avsevärt bidra till hållbarhet, genom integrering av förnybar energi i nätet och överföring **eller distribution** av förnybar energi till större förbrukningscentrum och lagringsplatser, och till minst ett av följande specifika kriterier:
- i) Marknadsintegration, bland annat genom att bryta isoleringen **när det gäller energi** för minst en medlemsstat och minska antalet flaskhalsar i energiinfrastrukturen. Konkurrens, **driftskompatibilitet** och systemflexibilitet.
- ii) Försörjningstrygghet, bland annat genom driftskompatibilitet, systemflexibilitet, cybersäkerhet, lämpliga anslutningar och säker och tillförlitlig systemdrift.
- b) Projekt för smarta elnät som omfattas av den energiinfrastrukturkategori som anges i punkt 1 d i bilaga II ska avsevärt bidra till hållbarhet genom integrering av förnybar energi i elnätet, och till minst två av följande specifika kriterier:
- i) Försörjningstrygghet, bland annat genom effektivitet och driftskompatibilitet när det gäller överföring och distribution av el i den dagliga nätdriften, undvikande av överbelastning samt integrering och deltagande av nätanvändarna.

- ii) Marknadsintegration, bland annat genom effektiv systemdrift och användning av sammanlänkningar.
 - iii) Nätsäkerhet, flexibilitet och försörjningskvalitet, bland annat genom ökad användning av innovativ teknik inom balansering, cybersäkerhet, övervakning, systemkontroll och felkorrigering.
 - iv) **Underlättande av smart sektorsintegration genom att skapa kopplingar till andra energibärare och energisektorer och möjliggöra efterfrågefleksibilitet.**
- c) Projekt för koldioxidtransport som omfattas av energiinfrastruktorkategorierna i punkt 5 i bilaga II ska avsevärt bidra till samtliga följande specifika kriterier:
- i) Koldioxidutsläpp undviks, samtidigt som en trygg energiförsörjning bevaras.
 - ii) Ökad resiliens och säkerhet för koldioxidtransporter.
 - iii) Effektiv resursanvändning genom att möjliggöra anslutning av flera källor och lagringsplatser för koldioxid via gemensam infrastruktur och genom att minimera miljöbelastningen och miljöriskerna.
- d) Vätgasprojekt som omfattas av de energiinfrastruktorkategorier som anges i punkt 3 i bilaga II ska avsevärt bidra till hållbarhet, bland annat genom att minska utsläppen av växthusgaser, stärka utbyggnaden av **förnybar eller koldioxidsnål** vätgas **med betoning på vätgas från förnybara källor []** och stödja intermittent förnybar elproduktion genom att erbjuda flexibilitets- och/eller lagringslösningar. Dessutom ska projektet avsevärt bidra till minst ett av följande specifika kriterier:

- i) Marknadsintegration, bland annat genom sammankoppling av befintliga eller framväxande vätgasnät i medlemsstaterna, eller på annat sätt bidra till framväxten av ett unionsomfattande nät för transport och lagring av vätgas och säkerställande av driftskompatibilitet mellan sammankopplade system.
 - ii) Försörjningstrygghet och flexibilitet, bland annat genom lämpliga anslutningar och underlättande av säker och tillförlitlig systemdrift.
 - iii) Konkurrens, bland annat genom att ge tillträde till flera olika försörjningskällor och nätanvändare på ett öppet och icke-diskriminerande sätt.
- e) Elektrolysanläggningar som omfattas av den kategori som anges i punkt 4 i bilaga II ska avsevärt bidra till samtliga följande specifika kriterier:
- i) Hållbarhet, bland annat genom att minska utsläppen av växthusgaser och stärka utbyggnaden av förnybar **eller koldioxidsnål** vätgas, **i synnerhet från förnybara källor**.
 - ii) Försörjningstrygghet, bland annat genom att bidra till säker, effektiv och tillförlitlig systemdrift eller genom att erbjuda lagrings- och/eller flexibilitetslösningar, såsom efterfrågefleksibilitet och balanseringstjänster.
 - iii) **Möjliggörande av flexibilitetstjänster såsom efterfrågefleksibilitet och lagring genom** underlättande av smart sektorsintegration genom **att skapa kopplingar till andra** [] energibärare och energisektorer.
- f) Projekt för smarta gasnät som omfattas av den energiinfrastrukturskategori som anges i punkt 2 i bilaga II ska avsevärt bidra till hållbarhet genom att [] **säkerställa** integreringen av **en mångfald av koldioxidsnåla och i synnerhet förnybara** gaser, t.ex. biometan eller förnybar vätgas, i **systemet för** distribution, [] överföring **och lagring** av gas [] i syfte att minska utsläppen av växthusgaser. Dessutom ska projektet avsevärt bidra till minst ett av följande specifika kriterier:

- i) Nätsäkerhet och försörjningskvalitet genom att förbättra effektiviteten och driftskompatibiliteten för överföring och distribution av gas i den dagliga nätdriften, bland annat genom att ta itu med de utmaningar som uppstår till följd av cybersäkerhetsaspekter och införande av innovativ teknik för inmatning av gas av olika kvalitet.
 - ii) Fungerande marknad och kundservice.
 - iii) Underlättande av smart sektorsintegration genom att skapa kopplingar till andra energibärare och energisektorer och möjliggöra efterfrågefleksibilitet.
4. För projekt som omfattas av energiinfrastruktorkategorierna i punkterna 1–[] 5 i bilaga II ska bidragen för de kriterier som förtecknas i punkt 3 i denna artikel bedömas i enlighet med indikatorerna i punkterna 3–[] 8 i bilaga IV.
5. För att underlätta bedömningen av alla projekt som skulle kunna komma i fråga som projekt av gemensamt intresse och kunna tas med i en regional förteckning, ska varje grupp på ett öppet och objektivt sätt bedöma hur varje projekt bidrar till genomförandet av en viss prioriterad korridor eller ett visst prioriterat område. Varje grupp ska fastställa sin bedömningsmetod på grundval av det aggregerade bidraget till de kriterier som avses i punkt 3. Denna bedömning ska leda till en rangordning av projekt för intern användning av gruppen. Varken den regionala förteckningen eller unionsförteckningen ska innehålla någon rangordning, och rangordningen ska inte heller användas för något därpå följande ändamål, förutom vad som finns beskrivet i avsnitt 2 punkt 13 [] i bilaga III.

Vid bedömningen av projekt ska varje grupp ta vederbörlig hänsyn till följande:

- a) Hur brådskande varje föreslaget projekt är för att uppnå unionens energi- **och klimatmål** [] och mål avseende om minskade koldioxidutsläpp, marknadsintegration, konkurrens, hållbarhet och försörjningstrygghet.
- b) Hur det kompletterar andra föreslagna projekt.
- c) För föreslagna projekt som vid den tidpunkten är projekt av gemensamt intresse: hur projektet fortskrider och hur kraven på rapportering och öppenhet uppfylls.

I fråga om projekt för smarta elnät och smarta gasnät som omfattas av den energiinfrastruktorkategori som anges i punkterna 1 d och 2 i bilaga II ska rangordningen göras för de projekt som påverkar samma par av två medlemsstater och vederbörlig hänsyn även tas till antalet användare som berörs av projektet liksom till den årliga energianvändningen och andelen energi från icke-reglerbara källor i användarnas geografiska område.

Artikel 5

Genomförande och övervakning

1. Projektansvariga ska utarbeta en genomförandeplan för projekt [] i **unionsförteckningen**, där det också ska ingå en tidtabell för vart och ett av följande:
 - a) Genomförbarhets- och konceptstudier som omfattar klimatanpassning och överensstämmelse med miljölagstiftning och principen om att ”inte orsaka betydande skada” [].
 - b) Godkännande från den nationella tillsynsmyndigheten eller eventuell annan berörd myndighet.
 - c) Uppförande och idrifttagning.
 - d) Det schema för tillståndsgivning som avses i artikel 10.5 b.
2. Systemansvariga för överföringssystem, systemansvariga för distributionssystem och andra operatörer ska samarbeta med varandra för att underlätta genomförandet av projekt av gemensamt intresse inom sitt område.
3. Byrån och de berörda grupperna ska övervaka hur projekten av gemensamt intresse fortskrider och vid behov lägga fram rekommendationer för att underlätta genomförandet av dem. Grupperna får begära att ytterligare information tillhandahålls i enlighet med punkterna 4, 5 och 6, kalla till möten med berörda parter och anmoda kommissionen att på plats verifiera den information som lämnats.

4. Senast den 31 december varje år efter det år då ett projekt av gemensamt intresse togs upp i unionsförteckningen i enlighet med artikel 3 ska de projektansvariga lämna in en årlig rapport för varje projekt som omfattas av kategorierna i punkterna 1–[] 5 i bilaga II till den behöriga myndighet som avses i artikel 8.

Rapporten ska innehålla uppgifter om följande:

- a) De framsteg som gjorts när det gäller utveckling, uppförande och idrifttagning av projektet, särskilt när det gäller tillståndsgivning och samrådsförfaranden samt efterlevnad av miljölagstiftning och principen att projektet inte orsakar någon betydande miljöskada, och de klimatanpassningsåtgärder som vidtagits.
- b) I förekommande fall: förseningar jämfört med genomförandeplanen, orsakerna till förseningarna samt andra svårigheter som uppstått.
- c) I förekommande fall: en reviderad plan som syftar till att komma till rätta med förseningarna.

5. Senast [] i slutet av februari varje år efter det år då den projektansvarige ska lämna in den rapport som avses i punkt 4 i denna artikel ska de behöriga myndigheter som avses i artikel 8 till [] respektive grupp lämna in den rapport som avses i punkt 4 i denna artikel, kompletterad med information om hur projekten av gemensamt intresse inom deras territorium fortskrider och om det har uppstått några förseningar i processerna för tillståndsgivning och om orsakerna till dessa förseningar. De behöriga myndigheternas bidrag till rapporten ska tydligt markeras som sådant och utformas så att det inte ändrar den text som lämnats in av de projektansvariga.
6. Senast den 30 april varje år när en ny unionsförteckning bör antas ska byrån till grupperna överlämna en konsoliderad rapport om de projekt av gemensamt intresse som omfattas av de nationella tillsynsmyndigheternas behörighet, med en utvärdering av de framsteg som gjorts och vid behov rekommendationer om hur man kan komma till rätta med de förseningar och svårigheter som uppstått. Den konsoliderade rapporten ska även, i enlighet med artikel 5 i förordning (EU) 2019/942, utvärdera huruvida de unionsomfattande nätutvecklingsplanerna har genomförts på ett konsekvent sätt när det gäller de prioriterade korridorerna och områdena för energiinfrastruktur.

7. Om idrifttagningen av ett projekt av gemensamt intresse försenas jämfört med genomförandeplanen, av andra orsaker än orsaker som ligger utanför den projektansvariges kontroll, ska följande åtgärder tillämpas:
- a) I den mån de åtgärder som avses i artikel 51.7 a, b eller c i direktiv (EU) 2019/944 artikel 22.7 a, b eller c direktiv 2009/73/EG är tillämpliga i enlighet med respektive nationell lagstiftning ska de nationella tillsynsmyndigheterna säkerställa att investeringen genomförs.
 - b) Om de nationella tillsynsmyndigheternas åtgärder enligt led a inte är tillämpliga, ska den projektansvarige välja en tredje part för finansiering eller uppförande av hela projektet eller delar därav. Den projektansvarige ska göra detta innan förseningen jämfört med datumet för idrifttagning i genomförandeplanen överskrider två år.
 - c) Om en tredje part inte väljs i enlighet med led b, får medlemsstaten eller, om medlemsstaten så föreskriver, den nationella tillsynsmyndigheten inom två månader från utgången av den tidsperiod som avses i led b utse en tredje part för finansiering eller uppförande av projektet, vilken ska godtas av den projektansvarige.
 - d) Om förseningen jämfört med datumet för idrifttagning i genomförandeplanen överskrider två år och två månader får kommissionen, förutsatt att överenskommelse uppnåtts med den berörda medlemsstaten och med denna medlemsstats fulla medverkan, utlysa ett anbudsförfarande som är öppet för alla tredje parter som har förmåga att bli projektansvariga, i syfte att slutföra projektet inom en överenskommen tidsram.
 - e) Om led c eller d tillämpas, ska den systemansvarige inom vars område investeringen görs förse den eller de operatörer eller den eller de investerare eller tredje parter som genomför projektet med all information som behövs för att genomföra investeringen, och ansluta nya tillgångar till överföringsnätet **eller, i tillämpliga fall, distributionsnätet** samt rent allmänt efter bästa förmåga underlätta genomförandet av investeringen och en säker, pålitlig och effektiv drift och ett säkert, pålitligt och effektivt underhåll av projektet av gemensamt intresse.

8. Ett projekt av gemensamt intresse får avföras från unionsförteckningen i enlighet med det förfarande som anges i artikel 3.4, om dess införande i denna förteckning baserades på felaktig information som var avgörande för beslutet om införande eller om projektet inte är förenligt med unionslagstiftningen.
9. Projekt som inte längre finns med i unionsförteckningen ska förlora alla de rättigheter och skyldigheter, kopplade till statusen för projekt av gemensamt intresse, som följer av denna förordning.

[]

10. Denna artikel ska inte påverka eventuellt finansiellt stöd från unionen som beviljats till projekt av gemensamt intresse innan det avförs från unionsförteckningen.

Artikel 6

Europeiska samordnare

1. Om det uppstår stora svårigheter i genomförandet av ett projekt av gemensamt intresse får kommissionen, efter överenskommelse med den berörda medlemsstaten, utse en europeisk samordnare för en tidsperiod på upp till ett år och med möjlighet till förlängning två gånger.
2. Den europeiska samordnaren ska göra följande:
 - a) Främja de projekt för vilka han eller hon har utsetts till europeisk samordnare samt den gränsöverskridande dialogen mellan de projektansvariga och alla berörda intressenter.
 - b) Vid behov bistå alla parter med att höra berörda intressenter och med att inhämta nödvändiga tillstånd för projekten.
 - c) I förekommande fall: ge de projektansvariga råd om projektfinansieringen.

- d) Säkerställa att de berörda medlemsstaterna tillhandahåller lämpligt stöd och strategisk ledning för förberedandet och genomförandet av projekten.
 - e) Varje år samt, om så är lämpligt, efter utfört uppdrag, överlämna en rapport till kommissionen om hur projekten fortskrider och om svårigheter eller hinder som avsevärt kan försena idrifttagningen. Kommissionen ska vidarebefordra rapporten till Europaparlamentet och de berörda grupperna.
- 3. Den europeiska samordnaren ska väljas utifrån sina erfarenheter av de specifika arbetsuppgifter som ska utföras för de aktuella projekten.
 - 4. Beslutet att utse den europeiska samordnaren ska innehålla en uppdragsbeskrivning med information om uppdragets längd, specifika arbetsuppgifter och deras tidsramar samt arbetsmetoder som ska följas. Samordningsinsatsen ska stå i proportion till projektens komplexitet och beräknade kostnader.
 - 5. De berörda medlemsstaterna ska fullt ut samarbeta med den europeiska samordnaren när denne utför sina uppgifter enligt punkterna 2 och 4.

KAPITEL III

TILLSTÅNDSGIVNING OCH ALLMÄNHETENS MEDVERKAN

Artikel 7

Prioritetsstatus för projekt på unionsförteckningen []

1. Vid antagandet av unionsförteckningen ska det, med avseende på beslut som utfärdas i processen för tillståndsgivning, fastställas att det rör sig om projekt som är nödvändiga ur energipolitisk synvinkel, utan hinder av projektens exakta geografiska plats, sträckning eller teknik. **Denna punkt ska inte tillämpas på konkurrerande projekt eller projekt som inte är tillräckligt långt framskridna för att ge en projektspecifik kostnads-nyttoanalys i linje med punkt 1 c i avsnitt 2 i bilaga III.**
2. För att ansökningar som rör projekt av gemensamt intresse ska handläggas på ett effektivt sätt ska de projektansvariga och alla berörda myndigheter säkerställa att ansökningarna behandlas så snabbt som möjligt **i enlighet med nationell lagstiftning och unionslagstiftningen.**
3. Projekt av gemensamt intresse ska, utan att det påverkar skyldigheter som följer av unionslagstiftningen, tillerkännas största möjliga nationella betydelse när detta är möjligt enligt nationell lagstiftning, och behandlas på lämpligt sätt i processerna för tillståndsgivning samt vid fysisk planering, inklusive miljökonsekvensbedömningar, om detta följer av nationell lagstiftning, i den mån och på det sätt sådan behandling följer av nationell lagstiftning för motsvarande typ av energiinfrastruktur.
4. Alla tvistlösningsförfaranden, rättstvister, överklaganden och rättsmedel som rör projekt av gemensamt intresse inför nationella domstolar, tribunaler och paneler, inbegripet medling eller skiljeförfaranden, om sådana finns i nationell lagstiftning, ska behandlas som brådskande, **om och i den utsträckning som den nationella lagstiftningen föreskriver sådana brådskande förfaranden. []**

5. Medlemsstaterna ska, med vederbörligt beaktande av de befintliga riktlinjer som kommissionen utfärdat om effektiviserade förfaranden för miljökonsekvensbedömningar i fråga om projekt av gemensamt intresse, bedöma vilka lagstiftningsåtgärder och andra åtgärder som krävs för att rationalisera miljökonsekvensbedömningarna och säkerställa att de tillämpas på ett enhetligt sätt, och de ska informera kommissionen om resultatet.
6. Senast den [1 september 2022] ska medlemsstaterna vidta de åtgärder utan lagstiftningskaraktär som de har identifierat i enlighet med punkt 5.
7. Senast den [1 januari 2023] ska medlemsstaterna vidta de lagstiftningsåtgärder som de har identifierat i enlighet med punkt 5. Dessa åtgärder ska inte påverka skyldigheter som följer av unionslagstiftningen.
8. **När det gäller de miljökonsekvenser som avses i artikel 6.4 i direktiv 92/43/EEG och artikel 4.7 i direktiv 2000/60/EG ska projekt av gemensamt intresse, förutsatt att alla villkor som fastställs i dessa direktiv är uppfyllda, anses vara av allmänintresse ur energipolitisk synvinkel, och får anses vara av väsentligt allmänintresse.**

Om kommissionens yttrande krävs i enlighet med direktiv 92/43/EEG ska kommissionen och den behöriga myndighet som avses i artikel 9 i denna förordning se till att beslutet om ett projekts väsentliga allmänintresse fattas inom den tidsfrist som fastställs i artikel 10.1 i denna förordning. **Denna punkt ska inte tillämpas på konkurrerande projekt eller projekt som inte är tillräckligt långt framskridna för att ge en projektspecifik kostnads-nyttoanalys i linje med punkt 1 c i avsnitt 2 i bilaga III.**

Artikel 8

Organisering av processen för tillståndsgivning

1. Varje medlemsstat ska senast den [1 januari 2022] om så behövs utse en ny behörig nationell myndighet som ska ansvara för att underlätta och samordna processen för tillståndsgivning för projekt av gemensamt intresse.
2. Det ansvar som åligger den behöriga myndighet som avses i punkt 1 och/eller de uppgifter som är förenade därmed får delegeras till eller utföras av en annan myndighet, för ett visst projekt av gemensamt intresse eller för en viss kategori av projekt av gemensamt intresse, under förutsättning att
 - a) den behöriga myndigheten underrättar kommissionen om denna delegering och informationen i denna offentliggörs antingen av den behöriga myndigheten eller av den projektansvarige, på den webbplats som avses i artikel 9.7,
 - b) en enda myndighet har ansvaret för ett visst projekt av gemensamt intresse, fungerar som enda kontaktpunkt för den projektansvarige i det förfarande som leder fram till det övergripande beslutet om ett givet projekt av gemensamt intresse och samordnar inlämningen av alla relevanta dokument och all relevant information.

Den behöriga myndigheten får ha kvar ansvaret att fastställa tidsfrister, utan att det påverkar de tidsfrister som fastställs i artikel 10.

3. Utan att det påverkar tillämpningen av relevanta krav enligt **nationell** lagstiftning, internationell lagstiftning och unionslagstiftningen ska den behöriga myndigheten underlätta utfärdandet av det övergripande beslutet **enligt definitionen i artikel 2.2.** [] Det övergripande beslutet ska utfärdas inom den tidsfrist som avses i artikel 10.1 och 10.2, och i enlighet med ett av följande scheman:
 - a) Integrerat schema
Det övergripande beslutet ska utfärdas av den behöriga myndigheten och vara det enda rättsligt bindande beslutet till följd av det formella förfarandet för tillståndsgivning. Om andra myndigheter berörs av projektet får de, i enlighet med nationell lagstiftning, lämna sina yttranden som bidrag till förfarandet, och dessa yttranden ska beaktas av den behöriga myndigheten.

- b) Samordnat schema
- Det övergripande beslutet omfattar flera enskilda rättsligt bindande beslut från flera berörda myndigheter, vilka ska samordnas av den behöriga myndigheten. Den behöriga myndigheten får tillsätta en arbetsgrupp där alla berörda myndigheter finns företrädade, för att utarbeta en tidsplan för tillståndsgivningen i enlighet med artikel 10.5[] b samt övervaka och samordna genomförandet av den. Den behöriga myndigheten ska, i samråd med de övriga berörda myndigheterna och i förekommande fall i enlighet med nationell lagstiftning och utan att det påverkar de tidsfrister som fastställs i enlighet med artikel 10, från fall till fall fastställa en rimlig tidsfrist inom vilken de enskilda besluten ska utfärdas. Den behöriga myndigheten får fatta ett enskilt beslut på en annan berörd nationell myndighets vägnar, om den senare myndighetens beslut inte meddelas inom tidsfristen och dröjsmålet inte kan motiveras på ett tillfredsställande sätt, eller, om så föreskrivs i nationell lagstiftning, och i den mån detta är förenligt med unionslagstiftningen, får den behöriga myndigheten anse att en annan berörd nationell myndighet, vars beslut inte har meddelats inom tidsfristen, antingen har godkänt eller avslagit projektet. Om nationell lagstiftning föreskriver detta får den behöriga myndigheten åsidosätta ett enskilt beslut från en annan berörd nationell myndighet, om den anser att den berörda nationella myndigheten inte motiverat beslutet i tillräcklig utsträckning i sin bevisning; den behöriga myndigheten ska i sådana fall säkerställa att tillämpliga krav i internationell lagstiftning och unionslagstiftningen respekteras och ska vederbörligen motivera sitt beslut.

- c) Samarbetsschema Det övergripande beslutet ska samordnas av den behöriga myndigheten. Den behöriga myndigheten ska, i samråd med de övriga berörda myndigheterna och i förekommande fall i enlighet med nationell lagstiftning och utan att det påverkar de tidsfrister som fastställs i enlighet med artikel 10, från fall till fall fastställa en rimlig tidsfrist inom vilken de enskilda besluten ska utfärdas. Den ska övervaka att de berörda myndigheterna iakttar tidsfristerna.

I tillämpliga fall får medlemsstaterna använda alternativa scheman i enlighet med nationell lagstiftning, om schemat i fråga bidrar till ett effektivare och snabbare utfärdande av det övergripande beslutet. Medlemsstaterna ska tillhandahålla kommissionen motiveringen för alternativet i fråga.

De berörda myndigheternas behörighet skulle antingen kunna integreras i behörigheten hos den nationella behöriga myndighet som utsetts i enlighet med artikel 8.1, eller också skulle de i viss utsträckning behålla sin oberoende behörighet i enlighet med det schema för tillståndsgivning som medlemsstaten valt i enlighet med denna punkt för att underlätta utfärdandet av det övergripande beslutet och samarbeta med den nationella behöriga myndigheten i enlighet med detta.

Om en berörd myndighet förväntar sig inte kunna meddela ett enskilt beslut inom den fastställda tidsfristen ska den myndigheten utan dröjsmål informera den behöriga myndigheten och vederbörligen motivera förseningen. Den behöriga myndigheten ska därefter fastställa en ny tidsfrist för när det enskilda beslutet ska utfärdas, i överensstämmelse med de övergripande tidsfrister som fastställs i enlighet med artikel 10.

Med hänsyn till de nationella särdragen i processer för planering och tillståndsgivning får medlemsstaterna välja mellan de tre scheman som avses i leden a, b och c i första stycket för att underlätta och samordna sina förfaranden, och de ska välja att tillämpa det schema som är mest effektivt. Om en medlemsstat väljer samarbetsschemat ska den underrätta kommissionen om skälen till detta.

4. Medlemsstaterna får tillämpa olika scheman bland dem som fastställs i punkt 3 på landbaserade respektive havsbaserade projekt av gemensamt intresse.
5. Om ett projekt av gemensamt intresse kräver att beslut fattas i två eller flera medlemsstater, ska respektive behöriga myndigheter vidta alla nödvändiga åtgärder för att samarbeta **och kommunicera** [] sinsemellan på ett effektivt och ändamålsenligt sätt, inbegripet de steg som avses i artikel 10.5. Medlemsstaterna ska eftersträva gemensamma förfaranden, särskilt för miljökonsekvensbedömningen.

[]

Artikel 9

Insyn och allmänhetens medverkan

1. Senast den [1 maj 2023] ska medlemsstaten eller den behöriga myndigheten **i förekommande fall** och i samarbete med andra berörda myndigheter, offentliggöra en uppdaterad handbok med de förfaranden i processen för tillståndsgivning som är tillämpliga på projekt av gemensamt intresse som ska innehålla åtminstone den information som anges i punkt 1 i bilaga VI. Handboken ska inte vara juridiskt bindande, men den får hänvisa till eller återge relevanta rättsliga bestämmelser. De nationella behöriga myndigheterna **får [], i tillämpliga fall**, samordna och eftersträva synergier med grannländerna när de utarbetar sin handbok med förfaranden.
2. Utan att det påverkar miljölagstiftning, och eventuella krav enligt Århus- och Esbokonventionerna och tillämplig unionslagstiftning, ska alla parter som medverkar i processen för tillståndsgivning följa de principer för allmänhetens medverkan som anges i punkt 3 i bilaga VI.

3. Inom en indikativ period på tre månader efter det att processen för tillståndsgivning inletts enligt artikel 10.1 a ska den projektansvarige utarbeta och lägga fram ett koncept för allmänhetens medverkan och lämna in det till den behöriga myndigheten, utgående från den process som anges i den handbok som avses i punkt 1 och i enlighet med de riktlinjer som fastställs i bilaga VI. Den behöriga myndigheten ska begära ändringar eller godkänna konceptet för allmänhetens medverkan inom tre månader från mottagandet. Den behöriga myndigheten ska därvid beakta alla former av allmänhetens medverkan eller samråd med allmänheten vilka ägt rum innan processen för tillståndsgivning inleddes, i den mån denna medverkan och detta samråd har uppfyllt kraven i den här artikeln.

Om den projektansvarige avser att väsentligt ändra ett redan godkänt koncept ska denne underrätta den behöriga myndigheten om detta. Den behöriga myndigheten får i så fall begära ändringar.

4. Om inte nationell lagstiftning redan ställer likvärdiga eller högre krav ska minst ett offentligt samråd genomföras av den projektansvarige eller, om så krävs enligt nationell lagstiftning, av den behöriga myndigheten, innan den slutliga och fullständiga ansökan lämnas in till den behöriga myndigheten i enlighet med artikel 10.1 a. Detta offentliga samråd ska inte påverka eventuella offentliga samråd som ska genomföras efter det att en ansökan om tillstånd lämnats in i enlighet med artikel 6.2 i direktiv 2011/92/EU. Vid det offentliga samrådet ska de intressenter som avses i punkt 3 a i bilaga VI informeras om projektet i ett tidigt skede, och samrådet ska bidra till att fastställa den lämpligaste platsen eller sträckningen, även utifrån projektets **alla relevanta effekter enligt unionslagstiftningen och nationell lagstiftning []**, och de frågor som ska tas upp i ansökan. Det offentliga samrådet ska uppfylla de minimikrav som fastställs i punkt 5 i bilaga VI. **Utan att det påverkar medlemsstaternas regler för förfaranden och insyn** ska den projektansvarige på den webbplats som avses i punkt 7 i denna artikel offentliggöra en rapport som förklarar hur synpunkterna från de offentliga samråden har beaktats genom att visa de ändringar som gjorts avseende projektets plats, sträckning och utformning eller genom att motivera varför sådana synpunkter inte har beaktats.

Den projektansvarige ska utarbeta en rapport som sammanfattar resultaten av de aktiviteter som rör allmänhetens medverkan innan ansökan lämnas in, där det också ska ingå uppgifter om den verksamhet som bedrivits innan processen för tillståndsgivning inleddes.

Den projektansvarige ska lämna in de rapporter som avses i första och andra stycket tillsammans med ansökan till den behöriga myndigheten. I det övergripande beslutet ska vederbörlig hänsyn tas till resultaten i dessa rapporter.

5. För gränsöverskridande projekt som berör två eller flera medlemsstater ska de offentliga samråden i enlighet med punkt 4 i varje berörd medlemsstat genomföras senast två månader efter det att det första offentliga samrådet inleddes.
6. Om ett projekt sannolikt kommer att få betydande gränsöverskridande verkningar i en eller flera angränsande medlemsstater och artikel 7 i direktiv 2011/92/EU samt Esbokonventionen är tillämpliga, ska information om detta göras tillgänglig för den behöriga myndigheten i de berörda angränsande medlemsstaterna. Den behöriga myndigheten i de berörda angränsande medlemsstaterna ska i förekommande fall i anmälningsförfarandet meddela huruvida den eller någon annan berörd myndighet önskar medverka i de offentliga samråden.
7. Den projektansvarige ska inrätta och regelbundet uppdatera en särskild projektwebbplats med relevant information om projektet av gemensamt intresse, och webbplatsen ska vara kopplad till kommissionens webbplats och den öppenhetsplattform som avses i artikel 22 och uppfylla de krav som anges i punkt 6 i bilaga VI. Kommersiellt känslig information ska behandlas konfidentiellt.

De projektansvariga ska även offentliggöra relevant information genom andra lämpliga informationsmedel som är öppna för allmänheten.

Processen för tillståndsgivning: längd och genomförande

1. Processen för tillståndsgivning ska bestå av två förfaranden:
 - a) Föransökningsförfarandet, som omfattar perioden från startdatum för processen för tillståndsgivning och fram till dess att den inlämnade ansökan godtas av den behöriga myndigheten, ska genomföras under en indikativ period på två år. **Medlemsstaterna får fastställa en kortare tidsfrist, när så anses lämpligt. I sådana fall ska föransökningsförfarandet inte överskrida den tidsfrist som medlemsstaten fastställt. Medlemsstaterna får besluta att föransökningsförfarandet ska vara valfritt för mindre projekt.**

Föransökningsförfarandet ska vid behov omfatta utarbetande av eventuella miljörapporter från de projektansvariga, inklusive dokumentation om klimatanpassning.

För att startdatum för processen för tillståndsgivning ska kunna fastställas ska de projektansvariga skriftligen anmäla projektet till den behöriga myndigheten i de berörda medlemsstaterna och ta med en rimligt detaljerad beskrivning av projektet. Senast tre månader efter det att den behöriga myndigheten har mottagit anmälan ska den skriftligen godta eller, om den anser att projektet inte har framskridit tillräckligt för att en process för tillståndsgivning ska kunna inledas, avslå anmälan, även på de andra berörda myndigheternas vägnar. Om anmälan avslås ska den behöriga myndigheten motivera sitt beslut, även på de andra berörda myndigheternas vägnar. Den dag då den behöriga myndigheten undertecknar sin bekräftelse av att den mottagit anmälan ska utgöra startdatum för processen för tillståndsgivning. Om två eller flera medlemsstater är berörda ska startdatum för processen för tillståndsgivning vara den dag då den sista berörda behöriga myndigheten godtar anmälan.

De behöriga myndigheterna ska säkerställa att tillståndsgivningen påskyndas i enlighet med detta kapitel för varje kategori av projekt av gemensamt intresse. För detta ändamål ska de behöriga myndigheterna anpassa sina krav som rör inledande av processen för tillståndsgivning och godtagande av den inlämnade ansökan, så att de passar för projekt[] som på grund av sin karaktär **eller omfattning** eller på grund av **att det saknas krav på miljökonsekvensbedömning i nationell lagstiftning []** kan kräva färre tillstånd och godkännanden för att bli klara för byggstart och därför inte behöver genomgå det föransökningsförfarande **som avses i artiklarna 9 och 10.4. []**

- b) Det formella förfarandet för tillståndsgivning, som omfattar perioden från dagen då den inlämnade ansökan godtas och fram till dess att det övergripande beslutet fattas, får pågå i högst ett år och sex månader. Medlemsstaterna får fastställa en kortare tidsfrist, när så anses lämpligt. **I sådana fall ska förfarandet för tillståndsgivning inte överskrida den tidsfrist som medlemsstaten fastställt.**

2. Den behöriga myndigheten ska säkerställa att de bägge förfaranden som avses i punkt 1 tillsammans pågår i högst tre år och sex månader **eller en kortare period som medlemsstaterna fastställt**. Om den behöriga myndigheten anser att det ena eller båda förfarandena i processen för tillståndsgivning inte kommer att slutföras inom de tidsfrister som anges i punkt 1 får den dock, före fristernas utgång och från fall till fall, besluta om att förlänga den ena eller båda fristerna. **Den behöriga myndigheten bör i princip inte förlänga tidsfristen för båda förfarandena sammantaget med mer än högst nio månader [].**

När en tidsfrist förlängs [] ska den behöriga myndigheten underrätta den berörda gruppen och redogöra för vilka åtgärder som vidtagits eller kommer att vidtas för att processen för tillståndsgivning ska kunna slutföras så fort som möjligt. Gruppen får begära **att** den behöriga myndigheten regelbundet ska rapportera om vilka framsteg som har gjorts i detta avseende.

3. Alla giltiga studier som genomförts och tillstånd eller godkännanden som utfärdats för ett visst projekt av gemensamt intresse ska, innan processen för tillståndsgivning inleds i enlighet med denna artikel, beaktas av de behöriga myndigheterna i processen, utan krav på nya studier, tillstånd eller godkännanden, **förutsatt att de anses giltiga enligt nationell lagstiftning.**
4. Om en sträckning eller en geografisk plats ska fastställas i en medlemsstat endast med tanke på ett planerat projekt, också vid planeringen av specifika korridorer för nätinfrastukturer, och detta inte kan göras som ett led i den process som leder fram till det övergripande beslutet, ska beslutet om fastställande fattas inom en separat tidsfrist på sex månader, med början från och med den dag då den projektansvarige inlämnat de slutliga och fullständiga ansökningsdokumenten.

I det fallet ska den förlängning som avses i punkt 2 **tredje meningen** förkortas till sex månader, också för det förfarande som avses i denna punkt. **Den förlängning av tidsfristen som avses i punkt två fjärde och femte meningarna kan också tillämpas efter det att det förfarande som anges i denna punkt har utförts.**

5. Föransökningsförfarandet ska innefatta följande steg:
 - a) **Högst 12 månader efter []** anmälan enligt punkt 1 a ska den behöriga myndigheten fastställa, på grundval av den checklista som avses i punkt 1 e i bilaga VI, i nära samarbete med övriga berörda myndigheter och i förekommande fall utgående från ett förslag från den projektansvarige, hur omfattande rapporter och dokument och hur detaljerad information den projektansvarige ska skicka in i sin ansökan om ett övergripande beslut.
 - b) Den behöriga myndigheten ska i nära samarbete med den projektansvarige och andra berörda myndigheter, och med beaktande av resultaten av den verksamhet som bedrivits enligt led a, utarbeta ett detaljerat schema för processen för tillståndsgivning i enlighet med riktlinjerna i punkt 2 i bilaga VI.

[]

c) Vid mottagandet av utkastet till ansökan ska den behöriga myndigheten vid behov, på sina egna vägnar eller på andra berörda myndigheters vägnar, begära att den projektansvarige lämnar in sådan begärd information som avses i led a, men som saknas. Senast tre månader efter det att den information som saknades har lämnats in ska den behöriga myndigheten skriftligen **eller via en digital plattform** godta ansökan för behandling. En begäran om ytterligare information får endast framställas om det motiveras av nya omständigheter.

6. Den projektansvarige ska säkerställa att ansökan är fullständig och tillfredsställande, och ska begära ett yttrande om detta från den behöriga myndigheten så tidigt som möjligt under föransökningsförfarandet. Den projektansvarige ska samarbeta fullt ut med den behöriga myndigheten för att hålla tidsfristerna [].

[]

7. De tidsfrister som fastställs i denna artikel ska inte påverka skyldigheter som följer av internationell lagstiftning eller unionslagstiftningen och inte heller förfaranden för överklaganden av förvaltningsbeslut och rättslig prövning av en domstol.

KAPITEL IV

SEKTORSÖVERGRIPANDE INFRASTRUKTURPLANERING

Artikel 11

Kostnads-nyttoanalyser som omfattar hela energisystemet

1. Senast den [16 november 2022] ska det europeiska nätverket av systemansvariga för överföringssystem (Entso) för el och Entso för gas offentliggöra och förse medlemsstaterna, kommissionen och byrån med uppgifter om sina respektive **utkast** till metoder – bland annat i fråga om nät- och marknadsmodeller – för en harmoniserad kostnads-nyttoanalys på unionsnivå som omfattar hela energisystemet och avser projekt av gemensamt intresse **och projekt av ömsesidigt intresse** som omfattas av de kategorier som fastställs i punkterna 1 a, [] c och e och punkt 3 i bilaga II. []

Metoderna ska användas för varje efterföljande unionsomfattande tioårig nätutvecklingsplan som tas fram av Entso för el eller Entso för gas enligt artikel 8 i förordning (EG) nr 715/2009 och artikel 30 i förordning (EU) 2019/943. Dessa metoder ska utarbetas i enlighet med de principer som anges i bilaga V och överensstämma med de regler och indikatorer som fastställs i bilaga IV. **De ska ändras efter det att den modell för energimarknaden och energinätet som avses i punkt 8 har lämnats in.**

Innan Entso för el och Entso för gas lämnar in sina respektive metoder ska de genomföra ett omfattande samråd med åtminstone de organisationer som företräder alla berörda intressenter, inbegripet enheten för unionens systemansvariga för distributionssystem (*EU DSO-enheten*), [] och, om så anses lämpligt, de nationella tillsynsmyndigheterna och andra nationella myndigheter.

2. Byrån ska inom tre månader från mottagandet av metoderna, tillsammans med de synpunkter som mottagits under samrådsprocessen och en rapport om hur de har beaktats, avge ett yttrande till Entso för el, Entso för gas, medlemsstaterna och kommissionen och offentliggöra det på byråns webbplats.

3. **Medlemsstaterna får inom tre månader från mottagandet av metoderna avge ett yttrande till Entso för el och Entso för gas och kommissionen. För att underlätta medlemsstaternas samråd kan kommissionen anordna särskilda möten i grupperna för att diskutera utkastet till metoder.**

[]

4. Senast tre månader efter mottagandet av **byråns och medlemsstaternas yttranden enligt punkterna 2 och 3** [] ska Entso för el och Entso för gas anpassa sina respektive metoder, varvid vederbörlig hänsyn ska tas till byråns **och medlemsstaternas yttranden** [] och lämna in dem till kommissionen för **slutligt** godkännande. [] **Kommissionen ska avge sitt beslut inom tre månader från den dag då Entso för el och Entso för gas lämnade in metoderna.**

[]

5. Senast två veckor efter **kommissionens** [] godkännande i enlighet med punkt [] 4 ska Entso för el och Entso för gas offentliggöra uppgifter om sina respektive metoder på sina webbplatser. De ska offentliggöra motsvarande indata samt andra relevanta uppgifter om nät, lastflöde och marknaden på ett tillräckligt exakt sätt [] **i enlighet med begränsningar enligt nationell lagstiftning och tillämpliga konfidentialitetsavtal. Kommissionen och byrån ska se till att de mottagna uppgifterna behandlas konfidentiellt både av dem själva och av alla parter som utför analysarbete åt dem på grundval av uppgifterna.**
6. Metoderna ska uppdateras [] regelbundet i enlighet med det förfarande som beskrivs i punkterna 1–[]4. Byrån får, på eget initiativ eller på vederbörligt motiverad begäran från nationella tillsynsmyndigheter eller intressenter och efter formella samråd med de organisationer som företräder alla berörda intressenter och med kommissionen, begära sådana uppdateringar och förbättringar **och inkomma med dem till kommissionen** med vederbörlig motivering och inom rimliga tidsfrister. Byrån ska offentliggöra begärandena från nationella tillsynsmyndigheter eller intressenter och alla relevanta dokument som inte är kommersiellt känsliga och som föranlett byrån att begära en uppdatering eller en förbättring.
7. **För projekt av gemensamt intresse som omfattas av kategorierna 1b, 1d, 2, 4 och 5 i bilaga II ska metoder för en harmoniserad kostnads-nyttanalys på unionsnivå som omfattar hela energisystemet utarbetas. Europeiska kommissionen ska tilldela ansvar för utarbetandet av dessa metoder, som ska vara förenliga med de metoder som tagits fram av Entso för el och Entso för gas i fråga om fördelar och kostnader beräknat i pengar. Byrån ska med stöd av de nationella tillsynsmyndigheterna verka för samstämmighet mellan dessa metoder och de metoder som tagits fram av Entso för el och Entso för gas. Metoderna ska tas fram på ett öppet sätt som innefattar omfattande samråd med medlemsstaterna och samtliga berörda intressenter.**

8. Byrån ska [] **vartannat** år fastställa och offentliggöra en uppsättning indikatorer och motsvarande referensvärden för jämförelse av investeringskostnader per enhet för jämförbara projekt inom de infrastrukturkategorier som anges i punkterna 1, **2** och 3 i bilaga II. Dessa referensvärden får användas av Entso för el och Entso för gas för de kostnads-nyttoanalyser som utförs för efterföljande unionsomfattande tioåriga nätutvecklingsplaner. Den första uppsättningen med sådana indikatorer ska offentliggöras senast den [1 november 2022] **i den mån uppgifter finns tillgängliga för beräkningen av tillförlitliga indikatorer och värden. För övriga kategorier i bilaga II ska indikatorerna tas fram och offentliggöras senast den [1 november 2024]. Ägare av reglerad infrastruktur, systemoperatörer och projektansvariga tredje parter måste tillhandahålla de nationella tillsynsmyndigheterna och byrån de begärda uppgifterna.**
9. Senast den [31 december **2024**] ska Entso för el och Entso för gas tillsammans tillhandahålla kommissionen och byrån en konsekvent och sammanlänkad modell för energimarknaden och energinätet, inklusive infrastruktur för överföring av el, gas [] och vätgas samt lagrings- [] och elektrolysanläggningar, som omfattar de prioriterade korridorer och områden för energiinfrastruktur som utarbetats i enlighet med de principer som anges i bilaga V.
10. Den konsekventa och sammanlänkade modell som avses i punkt [] **8** ska åtminstone omfatta kopplingarna mellan sektorerna, i alla skeden av infrastrukturplaneringen, och särskilt scenarier, **teknik och rumslig upplösning**, identifiering av luckor i infrastrukturen, särskilt när det gäller gränsöverskridande kapacitet, och projektbedömning.
11. Efter det att kommissionen godkänt den konsekventa och sammanlänkade modell som avses i punkt [] **8** i enlighet med det förfarande som fastställs i punkterna 1–[] **14** ska den ingå i de metoder som avses i punkt 1.
12. **Vart fjärde år från och med godkännandet enligt punkt 10 ska den sammanlänkade modellen uppdateras i enlighet med det förfarande som beskrivs i punkterna 8–10.**

Scenarier för tioåriga nätutvecklingsplaner

1. Senast den [31 juli 2022] ska byrån, efter att ha genomfört ett omfattande samrådsförfarande med deltagande av kommissionen, **medlemsstaterna** och åtminstone de organisationer som företräder alla berörda intressenter, däribland Entso för el, Entso för gas **och** EU DSO-enheten [] offentliggöra ramriktlinjer för de gemensamma scenarier som ska utarbetas av Entso för el och Entso för gas. Dessa riktlinjer ska vid behov uppdateras regelbundet **och ska innehålla definitioner av kriterier för ett transparent, icke-diskriminerande och gediget utarbetande av scenarier med beaktande av bästa praxis på området för infrastrukturbedömning.**

Riktlinjerna ska **också beakta prioriteringar för integrering av energisystem och []** principen om att sätta energieffektivitet främst och säkerställa att de underliggande scenarierna från Entso för el och Entso för gas helt överensstämmer med **unionens klimat- och energimål för 2030 och klimatneutralitetsmålet för 2050 []** samt **ta hänsyn till de** senast tillgängliga scenarierna från kommissionen **för uppnåendet av dessa mål liksom, i förekommande fall, nationella energi- och klimatplaner.**

2. Entso för el och Entso för gas ska följa byråns ramriktlinjer när de utarbetar de gemensamma scenarier som ska användas för de unionsomfattande tioåriga nätutvecklingsplanerna.
3. Entso för el och Entso för gas ska anmoda de organisationer som företräder alla relevanta intressenter, inbegripet EU DSO-enheten [], att medverka i processen för att utarbeta scenarier.
4. Entso för el och Entso för gas ska offentliggöra och lämna in utkastet till rapport om gemensamma scenarier till byrån, **medlemsstaterna** och kommissionen för yttrande.

5. Byrån ska inom tre månader från mottagandet av rapporten om utkast till gemensamma scenarier, tillsammans med de synpunkter som mottagits under samrådsprocessen och en rapport om hur de har beaktats, avge sitt yttrande **inklusive rekommendationer om ändringar** till Entso för el, Entso för gas, **medlemsstaterna** och kommissionen.
6. Kommissionen ska, med vederbörligt beaktande av yttrandet från byrån **och medlemsstaterna []**, lämna sitt yttrande till Entso för el och Entso för gas. **Gruppen för samordning på elområdet och gruppen för samordning av gasförsörjningen får behandla utkastet till gemensamma scenarier.**
7. **[] Entso för el och Entso för gas ska anpassa sin rapport om gemensamma scenarier med vederbörligt beaktande av byråns och medlemsstaternas yttranden och överlämna den uppdaterade rapporten till kommissionen för godkännande.**
8. Senast två veckor efter kommissionens godkännande av rapporten om gemensamma scenarier i enlighet med punkt 7 ska Entso för el och Entso för gas offentliggöra sin rapport om gemensamma scenarier på sina webbplatser. De ska offentliggöra motsvarande indata och utdata i tillräckligt **tydlig och exakt form för att en tredje part ska kunna återge resultaten**, med vederbörligt beaktande av nationell lagstiftning och relevanta konfidentialitetsavtal **och känsliga uppgifter.**

Artikel 13

Identifiering av luckor i infrastrukturen

1. Vartannat år ska Entso för el och Entso för gas offentliggöra [] de rapporter om luckor i infrastrukturen som utarbetats inom ramen för de unionsomfattande tioåriga nätutvecklingsplanerna.

Vid bedömningen av luckorna i infrastrukturen ska Entso för el och Entso för gas **basera sin analys på alla de scenarier som fastställts enligt artikel 12**, tillämpa principen om att sätta energieffektivitet främst och i första hand överväga alla relevanta [] lösningar **som inte förutsätter någon ny infrastruktur. Vid övervägandet av nya infrastrukturlösningar ska bedömningen av luckor i infrastrukturen ta hänsyn till alla relevanta kostnader, inklusive nätverksförstärkningar.**

Innan Entso för el och Entso för gas [] **offentliggör** sina respektive rapporter ska de genomföra ett omfattande samråd med alla relevanta intressenter, inbegripet EU DSO-enheten [] och alla företrädare för medlemsstater som berörs av de prioriterade korridorer som definieras i bilaga I.

2. Entso för el och Entso för gas ska lämna in sitt respektive utkast till rapport om luckor i infrastrukturen till byrån, kommissionen **och medlemsstaterna** för yttrande.
3. Byrån ska inom tre månader från mottagandet av rapporten om luckor i infrastrukturen, tillsammans med de synpunkter som mottagits under samrådsprocessen och en rapport om hur de har beaktats, avge sitt yttrande till Entso för el eller Entso för gas och till kommissionen **och medlemsstaterna**.
4. Kommissionen ska, **tillsammans med medlemsstaterna**, med beaktande av det yttrande från byrån som avses i punkt 3, utarbeta och överlämna sitt yttrande till Entso för el eller Entso för gas.
5. Entso för el och Entso för gas ska anpassa sina rapporter om luckor i infrastrukturen med vederbörligt beaktande av byråns yttrande, och i enlighet med kommissionens **och medlemsstaternas** yttrande innan de slutliga rapporterna om brister i infrastrukturen offentliggörs.

KAPITEL V

HAVSBASERADE NÄT FÖR INTEGRERING AV FÖRNYBAR ENERGI

Artikel 14

Planering av havsbaserade nät

1. Senast den [31 juli 2022] ska medlemsstaterna, med stöd av kommissionen, inom sina särskilda prioriterade nätkorridorer till havs, som anges i punkt 2 i bilaga I, och med beaktande av särdragen och utvecklingen i varje region, [] enas om att samarbeta om [] havsbaserad förnybar energiproduktion som ska byggas ut i varje havsområde fram till 2050, med mellanliggande mål för 2030 och 2040, mot bakgrund av sina nationella energi- och klimatplaner och potentialen för havsbaserad förnybar energi i varje havsområde. []

Detta **icke-bindande** avtal ska ingås skriftligen för varje havsområde som är knutet till **medlemsstaternas [] territorium. Kommissionen ska tillhandahålla vägledning för det arbetet i de regionala grupperna. Det icke-bindande avtalet ska inte påverka medlemsstaternas rätt att utarbeta projekt i sina territorialvatten och sin exklusiva ekonomiska zon.**

2. Senast den [31 juli 2023] ska Entso för el, med deltagande av de relevanta systemansvariga för överföringssystemen, de nationella tillsynsmyndigheterna, **den nationella behöriga myndigheten på medlemsstatsnivå** och kommissionen, och i enlighet med det avtal som avses i punkt 1, **inkludera integrerade havsbaserade nät och förstärkningar i den unionsomfattande tioårsplanen för nätutveckling med beaktande av miljöskydd och annan användning av havet.** []
3. **Det integrerade havsbaserade nätet och förstärkningarna i tioårsplanen för nätutveckling ska säkerställa en samstämmig utveckling av planeringen av landbaserade och havsbaserade nät.**

4. [] Om en medlemsstat saknar systemansvarig för överföringssystem ska hänvisningarna till systemansvariga för överföringssystem gälla i tillämpliga delar på systemansvariga för distributionssystem.

[]

[]

Artikel 15

Gränsöverskridande kostnadsdelning för havsbaserade nät för förnybar energi

1. [Senast den 1 januari 2024] ska kommissionen tillsammans med medlemsstaterna och berörda systemansvariga för överföringssystemen och nationella tillsynsmyndigheter utarbeta principer för en särskild kostnads-nytt- och kostnadsdelningsmetod för införandet av den utveckling[] av integrerade havsbaserade nät som avses i artikel 14.2, [] som en del av de riktlinjer som avses i [artikel 16.10], utan att det påverkar tillämpningen av artikel 19 i förordning (EU) 2019/943. []
2. [Senast den 1 januari 2025] [] ska Entso för el, med deltagande av de relevanta systemansvariga för överföringssystemen, de nationella tillsynsmyndigheterna och kommissionen, presentera resultaten av tillämpningen av **kostnads-nytt- och kostnadsdelningsmetoden** för de prioriterade havsbaserade nätkorridorerna.
3. [Senast den 1 juli 2024 och därefter vartannat år] [] ska [] medlemsstaterna uppdatera det skriftliga avtal som avses i artikel 14.1 på grundval av den uppdaterade gemensamma definitionen [] av den havsbaserade förnybara energiproduktion som ska byggas ut inom varje havsområde fram till 2050, med mellanliggande mål för 2030 och 2040 [].
4. [] Efter uppdateringen av de skriftliga avtal som avses i punkt 3 ska Entso för el för varje havsområde uppdatera **nästa unionsomfattande tioårsplan för nätutveckling** [] i enlighet med artikel 14.2 [].
5. Om en medlemsstat saknar systemansvarig för överföringssystem ska hänvisningarna till systemansvariga för överföringssystem gälla i tillämpliga delar på systemansvariga för distributionssystem.

KAPITEL VI

REGELVERK

Artikel 16

Möjliggörande av investeringar med gränsöverskridande verkningar

1. De investeringskostnader som avser effektiviseringar, exklusive underhållskostnader, för ett projekt av gemensamt intresse som omfattas av kategorierna i punkterna 1 a, b, c och e i bilaga II, och för projekt av gemensamt intresse som omfattas av den kategori som fastställs i punkt 3 i bilaga II, om de omfattas av de nationella tillsynsmyndigheternas behörighet **i varje berörd medlemsstat**, ska bäras av de relevanta systemansvariga för överföringssystemen eller av de projektansvariga för infrastrukturen för överföring i de medlemsstater där projektet tillför en positiv nettoeffekt, och ska finansieras av nätanvändarna genom tariffer för nättillträde i dessa medlemsstater, till den del de inte täcks genom kapacitetsavgifter eller andra avgifter.
2. Bestämmelserna i denna artikel ska tillämpas på ett projekt av gemensamt intresse som omfattas av kategorierna i punkterna 1 a, b, c och e i bilaga II om minst en projektansvarig begär hos de relevanta nationella myndigheterna att de ska tillämpas på projektets kostnader.
[]

Projekt som omfattas av den kategori som anges i punkterna 1 **d** och 2 i bilaga II kan omfattas av bestämmelserna i denna artikel om minst en projektansvarig begär hos de relevanta nationella myndigheterna att den ska tillämpas.

Om ett projekt har flera projektansvariga ska de relevanta nationella tillsynsmyndigheterna utan dröjsmål begära att alla projektansvariga lämnar in investeringsförfrågan gemensamt i enlighet med punkt 3.

3. De projektansvariga för ett projekt av gemensamt intresse på vilket punkt 1 är tillämpligt ska regelbundet, minst en gång om året och till dess att projektet tas i drift, informera samtliga relevanta nationella tillsynsmyndigheter om hur projektet fortskrider och om vilka kostnader och verkningar det konstaterats medföra.

Så snart ett sådant projekt av gemensamt intresse har nått tillräcklig mognad och beräknas vara redo att inleda uppförandefasen inom de närmaste 36 månaderna ska de projektansvariga, efter samråd med de systemansvariga för överföringssystemen i de medlemsstater som får en betydande positiv nettoeffekt av projektet, lämna in en investeringsförfrågan. I investeringsförfrågan ska det ingå en begäran om gränsöverskridande kostnadsfördelning och den ska lämnas in till alla de relevanta nationella tillsynsmyndigheter som berörs, tillsammans med följande:

- a) En uppdaterad projektspecifik kostnads-nyttoanalys som är förenlig med den metod som utarbetats i enlighet med artikel 11, och med beaktande av nyttan utanför gränserna för de medlemsstater på vars territorium projektet är beläget, genom **beaktande av [] åtminstone de gemensamma scenarier som fastställts för nätutvecklingsplaneringen enligt artikel 12 []**.
- b) En affärsplan med en analys av projektets ekonomiska bärkraft, inklusive uppgifter om den finansieringslösning som valts, och, för ett projekt av gemensamt intresse som omfattas av kategorin i punkt 3 i bilaga II, resultaten av marknadstester.
- c) Om de projektansvariga är överens om detta: ett underbyggt förslag till gränsöverskridande kostnadsfördelning.

Om ett projekt drivs av flera projektansvariga, ska de lämna in sin investeringsförfrågan gemensamt.

De nationella tillsynsmyndigheterna ska efter mottagandet utan dröjsmål översända en kopia av varje investeringsförfrågan till byrån för informationsändamål.

De nationella tillsynsmyndigheterna och byrån ska behandla kommersiellt känslig information konfidentiellt.

4. Senast sex månader efter det att den sista investeringsförfrågan mottagits av de relevanta nationella tillsynsmyndigheterna ska de nationella tillsynsmyndigheterna, efter samråd med de projektansvariga, fatta samordnade beslut om fördelningen av de **faktiska** investeringskostnader **som ska bäras** av varje systemansvarig i projektet samt om kostnadernas inkludering i tarifferna, eller om avslag på investeringsbegäran **eller en del av projektet om de nationella tillsynsmyndigheternas gemensamma analys visar att projektet eller en del av detta inte ger en betydande nettovinst på EU-nivå**. De nationella tillsynsmyndigheterna ska inkludera [] de **relevanta** faktiska investeringskostnaderna i tariffen i linje med fördelningen av investeringskostnader som ska bäras av varje systemansvarig för projektet. [] Vid fördelning av kostnader ska de nationella tillsynsmyndigheterna ta hänsyn till faktiska eller förväntade
- a) kapacitetsavgifter eller andra avgifter,
 - b) intäkter som härrör från den kompensationsmekanism mellan systemansvariga för överföringssystem som inrättats i enlighet med artikel 49 i förordning (EU) 2019/943.

Vid gränsöverskridande kostnadsfördelning ska hänsyn tas till projektens ekonomiska, sociala och miljömässiga kostnader och nytta i de berörda medlemsstaterna och behovet av att säkerställa en stabil finansieringsram för utvecklingen av projekt av gemensamt intresse samtidigt som behovet av finansiellt stöd minimeras.

Vid gränsöverskridande fördelning av kostnader ska de relevanta nationella tillsynsmyndigheterna, i samråd med de berörda systemansvariga för överföringssystemen, sträva efter att nå fram till en ömsesidig överenskommelse som ska bygga på bland annat, men inte enbart, den information som anges i punkt 3 a och b. Deras bedömning ska **ta hänsyn till alla relevanta scenarier som fastställts i enlighet med artikel 12 [] och andra scenarier för nätverksutvecklingsplanering [] och möjliggöra en gedigen analys av bidraget från projektet av gemensamt intresse till unionens energipolitiska mål om minskade koldioxidutsläpp, marknadsintegration, konkurrens, hållbarhet och försörjningstrygghet []**.

Om ett projekt av gemensamt intresse begränsar negativa externa effekter, såsom transitflöden, och det projektet av gemensamt intresse genomförs i den medlemsstat där den negativa externa effekten har sitt ursprung, ska denna begränsning inte anses som en gränsöverskridande fördel och ska därför inte ligga till grund för fördelning av kostnader till de systemansvariga för överföringssystem i de medlemsstater som påverkas av dessa negativa externa effekter.

5. När de nationella tillsynsmyndigheterna fastställer eller godkänner tariffer i enlighet med artikel 59.1 a i direktiv (EU) 2019/944 och artikel 41.1 a i direktiv 2009/73/EG, ska de, utgående från den gränsöverskridande kostnadsfördelning som avses i punkt 4 i den här artikeln, beakta de faktiska kostnader som uppstått för en systemansvarig för ett överföringssystem eller en annan projektansvarig till följd av investeringar, i den mån dessa kostnader motsvarar kostnaderna för en effektiv och strukturellt jämförbar systemansvarig.

De nationella tillsynsmyndigheterna ska utan dröjsmål meddela byrån sitt beslut om kostnadsfördelning och samtidigt lämna all relevant information om beslutet. Beslutet om kostnadsfördelning ska särskilt innehålla en detaljerad motivering till kostnadsfördelningen mellan medlemsstaterna, inbegripet följande:

- a) En utvärdering av de identifierade konsekvenserna för var och en av de berörda medlemsstaterna, inbegripet de som rör nättariffer.
- b) En utvärdering av den affärsplan som avses i punkt 3 b.
- c) Projektets positiva regionala eller unionsomfattande externa effekter, t.ex. [...] försörjningstrygghet, systemflexibilitet, [] **solidaritet** eller innovation.
- d) Resultatet av samrådet med de berörda projektansvariga.

Beslutet om kostnadsfördelning ska offentliggöras.

6. Om de relevanta nationella tillsynsmyndigheterna inte har nått en överenskommelse om investeringsförfrågan senast sex månader efter det att denna mottagits av den sista av de berörda relevanta nationella tillsynsmyndigheterna, ska de utan dröjsmål informera byrån.

I detta fall, eller efter en **gemensam** begäran från [] de relevanta nationella tillsynsmyndigheterna, ska beslutet om den investeringsförfrågan med gränsöverskridande kostnadsfördelning som avses i punkt 3 [] fattas av byrån senast tre månader efter det att byrån har övertagit ärendet.

Innan ett sådant beslut fattas ska byrån samråda med de relevanta nationella tillsynsmyndigheterna och med de projektansvariga. Den tremånadersperiod som avses i andra stycket får förlängas med två månader om byrån begär in ytterligare information. Den förlängda tidsfristen ska börja löpa dagen efter det att den fullständiga informationen inkommit.

- (1) Byråns bedömning ska **ta hänsyn till alla relevanta scenarier som fastställts i enlighet med artikel 12 och andra scenarier för nätverksutvecklingsplanering [] och möjliggöra en gedigen analys av bidraget från projektet av gemensamt intresse till unionens energipolitiska mål om minskade koldioxidutsläpp, marknadsintegration, konkurrens, hållbarhet och försörjningstrygghet []**.

Byrån ska överlåta till de relevanta nationella myndigheterna vid tidpunkten för genomförandet av beslutet att i enlighet med nationell lagstiftning fastställa det sätt på vilket investeringskostnaderna, i enlighet med den föreskrivna gränsöverskridande kostnadsfördelningen, innefattas i tarifferna.

Beslutet om investeringsförfrågan, inklusive gränsöverskridande kostnadsfördelning, ska offentliggöras. Artiklarna 25.3, 28 och 29 i förordning (EU) 2019/942 ska tillämpas.

7. Byrån ska utan dröjsmål förse kommissionen med en kopia av samtliga beslut om kostnadsfördelning tillsammans med all relevant information om vart och ett av besluten. Informationen får lämnas i aggregerad form. Kommissionen ska behandla kommersiellt känslig information konfidentiellt.

8. Beslut om kostnadsfördelning ska inte påverka rätten för systemansvariga för överföringssystem att tillämpa, och för nationella tillsynsmyndigheter att godkänna, avgifter för nättillträde i enlighet med artikel 6 i direktiv (EU) 2019/944, artikel 32 i direktiv 2009/73/EG, artikel 18.1 och 18.3–18.6 i förordning (EU) 2019/943 och artikel 13 i förordning (EG) nr 715/2009.
9. Denna artikel ska inte tillämpas på projekt av gemensamt intresse som har mottagit ett undantag
- a) från artiklarna 32, 33, 34, 41.6, 41.8 och 41.10 i direktiv 2009/73/EG, i enlighet med artikel 36 i det direktivet,
 - b) från artikel 19.2 och 19.3 i förordning (EU) 2019/943 eller artiklarna 6, 59.7 och 60.1 i direktiv (EU) 2019/944 i enlighet med artikel 63 i förordning (EU) 2019/943,
 - c) från regler om åtskillnad eller tredjepartstillträde i enlighet med artikel 64 i förordning (EU) 2019/943 och artikel 66 i direktiv (EU) 2019/944, eller
 - d) i enlighet med artikel 17 i förordning (EG) nr 714/2009.
10. Senast den [31 december 2022] ska [] byrån anta **en rekommendation för fastställandet av god praxis för behandlingen av investeringsförfrågningar avseende projekt av gemensamt intresse. Rekommendationen ska uppdateras regelbundet efter behov och för överensstämmelse med principerna [] för [] gränsöverskridande kostnadsdelning för havsbaserade nät för förnybar energi som avses i artikel 15.1. []** När byrån antar eller ändrar rekommendationen ska den genomföra ett omfattande samrådsförfarande med alla berörda [] intressenter. []
11. **Projekt av ömsesidigt intresse ska likställas med projekt av gemensamt intresse och kunna vara föremål för beslut om gränsöverskridande kostnadsfördelning.**
12. **Om en medlemsstat saknar systemansvarig för överföringssystem ska hänvisningarna till systemansvariga för överföringssystem gälla i tillämpliga delar på systemansvariga för distributionssystem.**

Artikel 17

Rättsliga incitament

- 1. Om en projektansvarig löper högre risker vid utveckling, uppförande, drift eller underhåll av ett projekt av gemensamt intresse som omfattas av de nationella tillsynsmyndigheternas behörighet, jämfört med risker som normalt uppstår vid ett jämförbart infrastrukturprojekt, får medlemsstaterna och de nationella tillsynsmyndigheterna säkerställa att lämpliga incitament ges till det projektet i enlighet med artikel 58 f i direktiv (EU) 2019/944, artikel 41.8 i direktiv 2009/73/EG, artikel 18.1 och 18.3–18.6 i förordning (EU) 2019/943 och artikel 13 i förordning (EG) nr 715/2009.**

Första stycket ska inte tillämpas på projekt av gemensamt intresse som har mottagit ett undantag

- a) från artiklarna 32, 33, 34, 41.6, 41.8 och 41.10 i direktiv 2009/73/EG, i enlighet med artikel 36 i det direktivet,**
- b) från artikel 19.2 och 19.3 i förordning (EU) 2019/943 eller artiklarna 6, 59.7 och 60.1 i direktiv (EU) 2019/944 i enlighet med artikel 63 i förordning (EU) 2019/943,**
- c) i enlighet med artikel 36 i direktiv 2009/73/EG,**
- d) i enlighet med artikel 17 i förordning (EG) nr 714/2009.**

- 2. Om de nationella tillsynsmyndigheterna beslutar att bevilja de incitament som avses i punkt 1 ska de beakta resultaten av kostnads-nyttoanalysen på grundval av den metod som utarbetats enligt artikel 11, särskilt de positiva regionala eller unionsomfattande externa effekter som projektet genererar. De nationella tillsynsmyndigheterna ska vidare analysera de specifika riskerna för de projektansvariga, de åtgärder som vidtagits för att begränsa riskerna samt frågan om huruvida projektets riskprofil är motiverad med tanke på de positiva nettoeffekter det ger jämfört med ett alternativ med lägre risk. Risker som berättigar till incitament ska särskilt ha anknytning till ny överföringsteknik, både landbaserad och havsbaserad, otillräcklig kostnadstäckning samt risker under utvecklingen.**
- 3. Beslutet ska beakta riskens särskilda karaktär och får innefatta beviljande av incitament som avser bland annat följande:**

 - a) Reglerna för förhandsinvesteringar.**
 - b) Reglerna för erkännande av de faktiska kostnader som uppstått innan projektet tas i drift.**
 - c) Reglerna för medgivande av extra avkastning på det kapital som investerats i projektet.**
 - d) Alla andra åtgärder som anses nödvändiga och lämpliga.**
- 4. Senast den [31 juli 2022] ska varje nationell tillsynsmyndighet lämna in till byrån uppgifter om sin metod och de kriterier som har använts för att utvärdera investeringar i energiinfrastrukturprojekt och de högre risker dessa medför, uppdaterad mot bakgrund av den senaste utvecklingen i fråga om lagstiftning, politik, teknik och marknad. Sådana metoder och kriterier ska också uttryckligen ta upp de särskilda risker som uppkommer för havsbaserade nät för förnybar energi som avses i punkt 1 e i bilaga II, och för projekt som, även om de har låga kapitalutgifter, medför betydande driftsutgifter.**

- 5. Senast den [31 december 2022] ska byrån, med vederbörligt beaktande av den information den mottagit enligt punkt 4 i denna artikel, i enlighet med artikel 6 i förordning (EU) 2019/942 underlätta utbytet av god praxis och lägga fram rekommendationer för**
- a) de incitament som avses i punkt 1, på grundval av en jämförelse av bästa praxis från nationella tillsynsmyndigheter,**
 - b) en gemensam metod för att utvärdera de högre risker som investeringar i energiinfrastrukturprojekt medför.**
- 6. Senast den [31 mars 2023] ska varje nationell tillsynsmyndighet offentliggöra sina metoder och de kriterier som har använts för att utvärdera investeringar i energiinfrastrukturprojekt och de högre risker dessa medför.**
- 7. När de åtgärder som avses i punkterna 5 och 6 inte är tillräckliga för att säkerställa att projekt av gemensamt intresse genomförs i rätt tid får kommissionen utfärda riktlinjer för de incitament som anges i denna artikel.**

KAPITEL VII

FINANSIERING

Artikel 18

Projekts berättigande till finansiellt stöd från unionen enligt förordning (EU) ... [om Fonden för ett sammanlänkat Europa enligt förslag i COM(2018) 438]

1. Projekt av gemensamt intresse som omfattas av kategorierna i **artikel 25 och** bilaga II ska vara berättigade till finansiellt stöd från unionen i form av bidrag för studier och finansieringsinstrument.
2. Projekt av gemensamt intresse som omfattas av kategorierna i **artikel 25 och** i punkterna 1 a, b, c och e och punkt 3 i bilaga II [] är även berättigade till finansiellt stöd från unionen i form av bidrag för bygg- och anläggningsarbeten om de uppfyller samtliga följande kriterier:
 - a) Den projektspecifika kostnads-nyttoanalysen enligt artikel 16.3 a visar att det finns betydande positiva externa effekter, exempelvis [] försörjningstrygghet, systemflexibilitet, [] **solidaritet** eller innovation.
 - b) Projektet har blivit föremål för ett beslut om gränsöverskridande kostnadsfördelning i enlighet med artikel 16 eller, i fråga om projekt av gemensamt intresse som omfattas av den kategori som fastställs i punkt 3 i bilaga II men inte omfattas av de nationella tillsynsmyndigheternas behörighet, och därför inte blir föremål för något beslut om gränsöverskridande kostnadsfördelning, projektet syftar till att tillhandahålla gränsöverskridande tjänster, åstadkomma teknisk innovation och säkerställa säkerheten vid gränsöverskridande nät drift.

[]

c) **Projektet kan inte finansieras av marknaden eller genom regelverket enligt affärsplanen och andra bedömningar som gjorts, särskilt av potentiella investerare eller långivare eller den nationella tillsynsmyndigheten. Vad gäller beslutet om beviljande av incitament och dess motivering, som avses i artikel 17.2, ska motiveringen beaktas vid bedömningen av projektets behov av finansiellt stöd från unionen.**

3. Projekt av gemensamt intresse som genomförs i enlighet med det förfarande som avses i artikel 5.7 d ska även vara berättigade till finansiellt stöd från unionen i form av bidrag för bygg- och anläggningsarbeten om de uppfyller kriterierna i punkt 2 i den här artikeln.
4. Projekt av gemensamt intresse som omfattas av kategorierna i punkterna 1 d, 2 och 5 i bilaga II ska även vara berättigade till finansiellt stöd från unionen i form av bidrag för bygg- och anläggningsarbeten, om de berörda projektansvariga, **i en utvärdering som genomförs av berörd nationell myndighet eller, i förekommande fall, den nationella tillsynsmyndigheten**, kan påvisa att projekten genererar betydande positiva externa effekter, t.ex. [] försörjningstrygghet, systemflexibilitet, [] **solidaritet** eller innovation och tillhandahåller klara bevis på att de saknar kommersiell bärkraft, i enlighet med den kostnads-nyttoanalys, den affärsplan och de bedömningar som gjorts, särskilt av potentiella investerare eller långivare eller, i förekommande fall, en nationell tillsynsmyndighet.
5. **Projekt av gemensamt intresse på öter territorier ska, om de stöder innovativa och andra lösningar som involverar minst två medlemsstater, på grundval av kostnads-nyttoanalysen, även vara berättigade till finansiellt stöd från unionen i form av bidrag för bygg- och anläggningsarbeten, om de berörda projektansvariga, i en utvärdering som genomförs av den nationella tillsynsmyndigheten kan påvisa betydande positiva externa effekter, t.ex. ett praktiskt bidrag till försörjningstrygghet, systemflexibilitet eller innovation som projekten genererar och tillhandahåller klara bevis på att de saknar kommersiell bärkraft, i enlighet med kostnads-nyttoanalysen, affärsplanen och de bedömningar som gjorts, särskilt av potentiella investerare eller långivare.**

6. Projekt av ömsesidigt intresse ska likställas med projekt av gemensamt intresse och vara berättigade till finansiellt stöd från unionen **även i form av bidrag för bygg- och anläggningsarbeten, om de uppfyller kriterierna i punkt 2 och projektet bidrar till unionens energi- och klimatmål.**

Artikel 19

Riktlinjer avseende kriterierna för beviljande av finansiellt stöd från unionen

De specifika kriterier som fastställs i artikel 4.3 och de parametrar som fastställs i artikel 4.5 ska tillämpas vid fastställandet av kriterierna för beviljande av finansiellt stöd från unionen i förordning (EU) ... [om fonden för ett sammanlänkat Europa, enligt förslag i COM(2018) 438]. **För projekt av gemensamt intresse som omfattas av artikel 25 ska kriterierna för marknadsintegration, försörjningstrygghet, konkurrens och hållbarhet tillämpas.**

KAPITEL VIII

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 20

Utövande av delegeringen

1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.
2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artikel 3 ska ges till kommissionen för en period på sju år från och med den [1 januari 2022]. Kommissionen ska utarbeta en rapport om delegeringen av befogenhet senast nio månader före utgången av perioden på sju år. Delegeringen av befogenhet ska genom tyst medgivande förlängas med perioder av samma längd, såvida inte Europaparlamentet eller rådet motsätter sig en sådan förlängning senast tre månader före utgången av perioden i fråga.
3. Den delegering av befogenhet som avses i artikel 3 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.

Innan kommissionen antar en delegerad akt ska den samråda med experter som utsetts av varje medlemsstat i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning.

4. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.

5. En delegerad akt som antas enligt artikel 3 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period på två månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med två månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ.
6. **Om en delegerad akt som antagits av kommissionen för en viss unionsförteckning inte kan träda i kraft på grund av en invändning från antingen Europaparlamentet eller rådet, ska kommissionen omedelbart sammankalla grupperna i syfte att upprätta nya regionala förteckningar med beaktande av skälen till invändningen. Kommissionen ska så snart som möjligt anta en ny delegerad akt om fastställande av unionsförteckningen över projekt av gemensamt intresse och projekt av ömsesidigt intresse.**

[artikel 21 utgår]

Artikel 21

Övervakning och utvärdering

Kommissionen ska senast den 31 december 2027 offentliggöra en rapport om genomförandet av projekt av gemensamt intresse **och projekt av ömsesidigt intresse []** och lägga fram den för Europaparlamentet och rådet. Denna rapport ska innehålla en utvärdering av följande:

- a) Framstegen i fråga om planering, utveckling, uppförande och idrifttagning av projekt av gemensamt intresse **och projekt av ömsesidigt intresse []** som har valts ut enligt artikel 3, samt eventuella förseningar och andra svårigheter som uppstått.

- b) De medel som unionen anslagit och utbetalat för projekt av gemensamt intresse **och projekt av ömsesidigt intresse, []** i förhållande till totalvärdet av finansierade projekt av gemensamt intresse.
- c) Framstegen i fråga om integrering av förnybara energikällor (**inbegripet havsbaserade sådana**) och minskade utsläpp av växthusgaser genom planering, utveckling, uppförande och idrifttagande av projekt av gemensamt intresse **och projekt av ömsesidigt intresse []** som valts ut i enlighet med artikel 3.

[]

- d) Beträffande sektorerna för el och **förnybara eller koldioxidsnåla gaser, inbegripet** vätgas, hur graden av sammanlänkning mellan medlemsstaterna utvecklats och hur detta har slagit igenom på energipriserna, samt antalet avbrott som konstaterats i nätsystemen, orsakerna till dem och kostnaderna för dem.
- e) Processen för tillståndsgivning och allmänhetens medverkan, särskilt följande:
 - i) Den genomsnittliga och maximala längden på processen för tillståndsgivning för projekt av gemensamt intresse **och projekt av ömsesidigt intresse, []** inklusive längden på varje fas av föransökningsförfarandet, jämfört med tidsgränserna för de ursprungliga viktigare delmål som avses i artikel 10.5.
 - ii) Motståndet mot projekt av gemensamt intresse **och projekt av ömsesidigt intresse, []** särskilt antalet skriftliga invändningar under det offentliga samrådsförfarandet och antalet rättsliga överklaganden.
 - iii) En översikt av god och innovativ praxis med avseende på intressenters medverkan [].

- iv) **En översikt av god och innovativ praxis med avseende på begränsande av miljökonsekvenserna, inklusive klimatanpassning, under processerna för tillståndsgivning och i samband med projektets genomförande.**
- v) I vilken utsträckning de scheman som föreskrivs i artikel 8.3 är ändamålsenliga för att de tidsfrister som fastställs i enlighet med artikel 10 ska kunna hållas.
- g) Reglering, särskilt följande:
 - i) Antalet projekt av gemensamt intresse som har blivit föremål för beslut om gränsöverskridande kostnadsfördelning enligt artikel 16.
 - ii) **Antalet och vilken typ av projekt av gemensamt intresse som har fått särskilda incitament enligt artikel 17.**
- h) Hur ändamålsenlig denna förordning är när det gäller att bidra till klimat- och energimålen för 2030 och [] till uppnåendet av klimatneutralitet senast 2050.

Artikel 22

Information och offentlighet

Kommissionen ska inrätta och upprätthålla en öppenhetsplattform som är lätt tillgänglig för allmänheten via internet. Plattformen ska regelbundet uppdateras med information från de rapporter som avses i artikel 5.1 och den webbplats som avses i artikel 9.7. Plattformen ska innehålla följande information:

- a) Allmän, uppdaterad information, bland annat geografiska uppgifter, för varje projekt av gemensamt intresse.
- b) Den genomförandeplan som fastställs i enlighet med artikel 5.1 för varje projekt av gemensamt intresse **och för varje projekt av ömsesidigt intresse []**, presenterad på ett sätt som gör det möjligt att när som helst bedöma hur genomförandet fortskrider.

- c) Projektens viktigaste förväntade nytta och dess kostnader, med undantag för kommersiellt känslig information.
- d) Unionsförteckningen.
- e) De belopp som unionen anslagit och betalat ut för varje projekt av gemensamt intresse.
- f) **Kopplingarna till den nationella handbok med förfaranden som anges i artikel 9.**
- g) **Befintliga studier och planer avseende havsområdet för varje havsbaserad prioriterad nätkorridor, utan att det påverkar eventuella immateriella rättigheter.**

Artikel 23

Övergångsbestämmelser

Denna förordning ska inte påverka beviljande, förlängning eller ändring av finansiellt stöd från kommissionen på grundval av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1316/2013².

Bestämmelserna i kapitel III ska vid tillståndprocessen inte tillämpas på projekt av gemensamt intresse för vilka en projektansvarig inlämnat en ansökan före den 16 november 2013.

Artikel 24

Övergångsperiod

1. **Under en övergångsperiod kan särskilda vätgastillgångar, omvandlade från naturgastillgångar som omfattas av den energiinfrastruktorkategori som anges i bilaga II punkt 3, användas för transport eller lagring av fördefinierade blandningar av vätgas och naturgas eller biometan.**

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1316/2013 av den 11 december 2013 om inrättande av Fonden för ett sammanlänkat Europa, om ändring av förordning (EU) nr 913/2010 och om upphävande av förordningarna (EG) nr 680/2007 och (EG) nr 67/2010 (EUT L 348, 20.12.2013, s. 129).

2. Under övergångsperioden ska de projektansvariga samarbeta nära i fråga om projektutformning och projektgenomförande för att säkerställa driftskompatibilitet med närliggande nät.
3. Övergångsperioden ska löpa ut den 31 december 2029, och eventuellt berättigande till finansiellt stöd från unionen i enlighet med artikel 18 ska upphöra den 31 december 2027. Den projektansvarige ska visa hur de tillgångar som avses i punkt 1 vid slutet av denna övergångsperiod kommer att upphöra att vara naturgastillgångar och bli särskilda vätgastillgångar i enlighet med bilaga II punkt 3 samt den ökade användning av vätgas som möjliggjorts under övergångsperioden. Dessa belägg ska innefatta en bedömning av tillgången och efterfrågan på förnybar eller koldioxidsnål vätgas samt en beräkning av den minskning av växthusgasutsläppen som projektet möjliggjort.
4. När grupperna och kommissionen bedömer kandidatprojekt som omfattas av denna artikel ska de säkerställa att projekten är utformade i syfte att skapa särskilda vätgastillgångar senast till övergångsperiodens slut, att de inte leder till att naturgasens livslängd förlängs och att gränsöverskridande driftskompatibilitet med närliggande nät säkerställs.

Artikel 25

Undantag

1. Vad gäller Cypern och Malta, som ännu inte är anslutna till det transeuropeiska gasnätet, ska genom undantag från artiklarna 3, 4.1 a, 4.1 b, 4.5, 16.3 a och bilagorna I, II och III, projekt som är under utveckling eller planeras och som har beviljats status som projekt av gemensamt intresse enligt förordning (EU) nr 347/2013 och som är nödvändiga för att säkra Cyperns och Maltas permanenta anslutning till det transeuropeiska gasnätet, behålla sin status som projekt av gemensamt intresse enligt denna förordning, inbegripet alla relevanta rättigheter och skyldigheter. Projekten ska säkerställa framtida tillgång till nya energimarknader, inbegripet vätgasmarknader.

2. Undantaget ska gälla till dess att vardera medlemsstat blivit direkt ansluten till det transeuropeiska gasnätet.

Artikel 26

Ändring av förordning (EG) nr 715/2009

I artikel 8.10 i förordning (EG) nr 715/2009 ska första stycket ersättas med följande:

”Entso för gas ska vartannat år anta och offentliggöra en gemenskapsomfattande nätutvecklingsplan enligt punkt 3 b. Den gemenskapsomfattande nätutvecklingsplanen ska omfatta modellbeskrivningar av det integrerade nätet, inklusive vätgasnät, utarbetande av scenarier, en europeisk försörjningsprognos samt en bedömning av systemets resiliens.”.

Artikel 27

Ändring av direktiv 2009/73/EG

I artikel 41.1 i direktiv 2009/73/EG ska följande led läggas till som led v:

- ”v) Uppfylla de skyldigheter som anges i artiklarna 3, 5.7, 14, 15, 16 och **17** i [TEN-E-förordningen, enligt förslag i COM (2020) 824],”.

Artikel 28

Ändring av direktiv (EU) 2019/944

I artikel 59.1 i direktiv (EU) 2019/944 ska följande led läggas till som led zz:

”zz) Uppfylla de skyldigheter som anges i artiklarna 3, 5.7, 14, 15, 16 och **17** i [TEN-E-förordningen, enligt förslag i COM (2020) 824],”.

Artikel 29

Ändring av förordning (EU) 2019/943

I artikel 48 i förordning (EU) 2019/943 ska första meningen ersättas med följande:

”Den unionsomfattande nätutvecklingsplan som avses i artikel 30.1 b ska omfatta modellbeskrivningar av det integrerade nätet, inklusive utarbetande av scenarier samt en bedömning av systemets uthållighet. **Relevanta ingångsparametrar för modellbeskrivningen, såsom uppskattningar av bränsle- och koldioxidpriser eller installation av system för förnybar energi**, ska vara helt förenliga med den europeiska bedömning av resurstillräcklighet som utarbetas i enlighet med artikel 23.

Artikel 30

Ändring av förordning (EU) 2019/942

Leden c och d i artikel 11 i förordning (EU) 2019/942 ska ersättas med följande:

- c) ”Uppfylla de skyldigheter som anges i artiklarna 5, 11.2, 11.8, 11.9, 11.10, 12, 13 och **17** i [TEN-E-förordningen, enligt förslag i COM (2020) 824] och **i avsnitt 2** punkt 12 i bilaga III till samma förordning.

- d) Fatta beslut om godkännande av mindre ändringar av metoder för kostnads-nyttoanalys enligt artikel 11.6 och om investeringsförfrågningar, inbegripet gränsöverskridande kostnadsfördelning i enlighet med artikel 16.6 i [TEN-E-förordningen, enligt förslag i COM(2020) 824].

Artikel 31

Upphävande

Förordning (EU) nr 347/2013 ska upphöra att gälla med verkan den [1 januari 2022]. Inga rättigheter ska följa av den föreliggande förordningen i fråga om projekt som förtecknas i bilagorna till förordning (EU) nr 347/2013.

Artikel 32

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Den ska tillämpas från och med den [1 januari 2022].

BILAGA I

PRIORITERADE KORRIDORER OCH OMRÅDEN FÖR ENERGIINFRASTRUKTUR

1. PRIORITERADE KORRIDORER FÖR EL

1. Sammanlänkningsplaner för el i nord-sydlig riktning i västra Europa (*NSI West Electricity*): sammanlänkningsplaner mellan medlemsstaterna i regionen och med Medelhavsområdet, inklusive Pyreneiska halvön, särskilt för att integrera el från förnybara energikällor [], förstärka inre nätinfrastuktur för att främja marknadsintegration i regionen **och bryta Irlands isolering**.

Berörda medlemsstater: Belgien, **Danmark**, Frankrike, Irland, Italien, Luxemburg, Malta, Nederländerna, Portugal, Spanien, Tyskland och Österrike.

2. Sammanlänkningsplaner för el i nord-sydlig riktning i de centrala och södra delarna av östra Europa (*NSI East Electricity*): sammanlänkningsplaner och inre förbindelser i nord-sydlig och östvästlig riktning för att fullborda den inre marknaden [], integrera produktion från förnybara energikällor **och bryta Cyperns isolering**.

Berörda medlemsstater: Bulgarien, Cypern, Grekland, Italien, Kroatien, Polen, Rumänien, Slovakien, Slovenien, Tjeckien, Tyskland, Ungern och Österrike.

3. Elnät för den baltiska energimarknadens sammanlänkningsplan (*BEMIP Electricity*): sammanlänkningsplaner mellan medlemsstater och inre förbindelser i Östersjöområdet för att främja marknadsintegration i regionen och integrera en ökande andel förnybar energi i regionen.

Berörda medlemsstater: Danmark, Estland, Finland, Lettland, Litauen, Polen, Sverige och Tyskland.

2. PRIORITERADE KORRIDORER FÖR HAVSBASERADE ELNÄT

4. Havsbaserat elnät i de norra havsområdena (*NSOG, Northern Seas offshore grid*): utveckling av ett havsbaserat integrerat elnät med tillhörande sammanlänkningsplaner i Nordsjön, Irländska sjön, **Keltiska havet**, Engelska kanalen och angränsande vatten, för överföring av el från havsbaserade förnybara energikällor till platser för förbrukning och lagring, och för ökat utbyte av el över gränserna.

Berörda medlemsstater: Belgien, Danmark, Frankrike, Irland, Luxemburg, Nederländerna, Sverige och Tyskland.

5. Havsbaserat elnät för den baltiska energimarknadens sammanlänkningsplan (*BEMIP offshore*): utveckling av ett integrerat elnät med tillhörande havsbaserade sammanlänkningsplaner i Östersjön och angränsande vatten, för överföring av el från havsbaserade förnybara energikällor till platser för förbrukning och lagring, och för ökat utbyte av el över gränserna.

Berörda medlemsstater: Danmark, Estland, Finland, Lettland, Litauen, Polen, Sverige och Tyskland.

6. Havsbaserat elnät i södra och **västra** [] Europa (*South and West offshore grid*): utveckling av ett integrerat elnät med tillhörande havsbaserade sammanlänkningsplaner i Medelhavet (**inbegripet Cádizbukten**) [] och angränsande vatten, för överföring av el från havsbaserade förnybara energikällor till platser för förbrukning och lagring, och för ökat utbyte av el över gränserna.

Berörda medlemsstater: [] Frankrike, **Grekland**, Italien, Malta, [] **Portugal** [] och Spanien.

7. Havsbaserat elnät i södra och **östra** [] Europa (*South and East offshore grid*): utveckling av ett integrerat elnät med tillhörande havsbaserade sammanlänkningsplaner i [] **Medelhavet, Svarta havet och angränsande vatten**, för överföring av el från havsbaserade förnybara energikällor till platser för förbrukning och lagring, och för ökat utbyte av el över gränserna.

Berörda medlemsstater: **Bulgarien, Cypern, Grekland, Italien, Kroatien, Rumänien och Slovenien.**

8. (baserad på f.d. punkt 7) Havsbaserat elnät i [] **Atlanten** (*Atlantic offshore grid*): utveckling av ett integrerat elnät med tillhörande havsbaserade sammanlänkningar i Nordatlanten, för överföring av el från havsbaserade förnybara energikällor till platser för förbrukning och lagring, och för ökat utbyte av el över gränserna.

Berörda medlemsstater: Frankrike, Irland, Portugal och Spanien.

3. PRIORITERADE KORRIDORER FÖR VÄTGAS OCH ELEKTROLYSANLÄGGNINGAR

9. Sammanlänkningar för vätgas i västra Europa (*HI West*): vätgasinфраstruktur, **inbegripet anpassning av gasinfrastruktur**, som möjliggör framväxten av ett integrerat stomnät för vätgas som, **direkt eller indirekt (via sammanlänkning med ett [] tredjeland[])**, förbinder länderna i regionen och tillgodoser deras särskilda infrastrukturbehov avseende vätgas och stöder framväxten av ett EU-omfattande nät för vätgastransport.

Elektrolysanläggningar: stöd till utbyggnaden av el-till-gas-tillämpningar som syftar till att möjliggöra minskade växthusgasutsläpp och bidra till säker, effektiv och tillförlitlig systemdrift och integrering av smarta energisystem. Berörda medlemsstater: Belgien, Danmark, Frankrike, Irland, Italien, Luxemburg, Malta, Nederländerna, Portugal, Spanien, **Tjeckien**, Tyskland och Österrike.

10. Sammanlänkningar för vätgas i de centrala och södra delarna av östra Europa (*HI East*): vätgasinфраstruktur, **inbegripet anpassning av gasinfrastruktur**, som möjliggör framväxten av ett integrerat stomnät för vätgas som, **direkt eller indirekt (via sammanlänkning med ett [] tredjeland)**, förbinder länderna i regionen och tillgodoser deras särskilda infrastrukturbehov avseende vätgas och stöder framväxten av ett EU-omfattande nät för vätgastransport.

Elektrolysanläggningar: stöd till utbyggnaden av el-till-gas-tillämpningar som syftar till att möjliggöra minskade växthusgasutsläpp och bidra till säker, effektiv och tillförlitlig systemdrift och integrering av smarta energisystem. Berörda medlemsstater: Bulgarien, Cypern, Grekland, Italien, Kroatien, Polen, Rumänien, Slovakien, Slovenien, Tjeckien, Tyskland, Ungern och Österrike.

11. Vätgasnät för den baltiska energimarknadens sammanlänkingsplan (*BEMIP Hydrogen*): vätgasinfrastruktur, **inbegripet anpassning av gasinfrastruktur**, som möjliggör framväxten av ett integrerat stamnät för vätgas som, **direkt eller indirekt (via sammanlänkning med ett [] tredjeland[])**, förbinder länderna i regionen och tillgodoser deras särskilda infrastrukturbehov avseende vätgas och stöder framväxten av ett EU-omfattande nät för vätgastransport.

Elektrolysanläggningar: stöd till utbyggnaden av el-till-gas-tillämpningar som syftar till att möjliggöra minskade växthusgasutsläpp och bidra till säker, effektiv och tillförlitlig systemdrift och integrering av smarta energisystem. Berörda medlemsstater: Danmark, Estland, Finland, Lettland, Litauen, Polen, Sverige och Tyskland.

4. PRIORITERADE TEMAOMRÅDEN

12. Utbyggnad av smarta elnät: införande av teknik för smarta nät i hela unionen för att på ett effektivt sätt integrera alla elnätsanslutna användares beteende och handlingar, framför allt produktion av stora mängder el från förnybara eller distribuerade energikällor och efterfrågerespons från konsumenternas sida.

Berörda medlemsstater: alla.

13. Gränsöverskridande koldioxidnät: utveckling av gemensam infrastruktur för transport **och lagring** av koldioxid för medlemsstater **och angränsande tredjeländer** för att ge ökad spridning åt avskiljning och lagring av koldioxid **samt koldioxidanvändning [] för syntesgasbränslen som leder till en permanent koldioxidneutralisering.**

Berörda medlemsstater: alla.

14. Smarta gasnät: införande av teknik för smarta gasnät i hela unionen för att på ett effektivt sätt integrera många slags koldioxidsnåla **och i synnerhet förnybara** gaskällor i gasnätet, stödja spridningen av innovativa **digitala och andra** lösningar för nätförvaltning och underlätta smart sektorsintegration och efterfrågefleksibilitet, **liksom nödvändiga fysiska uppgraderingar för att integrera koldioxidsnåla och i synnerhet förnybara gaser.**

Berörda medlemsstater: alla.

BILAGA II

ENERGIINFRASTRUKTURKATEGORIER

De energiinfrastrukturkategorier som ska utvecklas för att genomföra energiinfrastrukturprioriteringarna i bilaga I är följande:

1. För el:
 - a) **All fysisk utrustning som är utformad för att möjliggöra eltransporter på hög- och extrahögspänningsnivå, inbegripet högspänningsluftledningar, med beaktande av inhemska förbindelseledningar i medlemsstaterna (inbegripet anslutningar mellan öar) och sammanlänkningar mellan medlemsstater [], om de är utformade för en spänning på 220 kV eller mer, samt underjordiska och submarina överföringskablar, om de är utformade för en spänning på 150 kV eller mer. För små isolerade system och vissa medlemsstater (om detta är tillämpligt och motiverat) får spänningsgränserna sänkas till den högsta spänning som används i systemet.**
 - b) **Energilagringsanläggningar i elsystemet [] för permanent eller tillfällig lagring i infrastruktur ovan eller under mark, eller i geologiska områden, förutsatt att de är direkt anslutna till högspänningsledningar och distributionsledningar som är utformade för en spänning på 110 kV eller mer. För små isolerade system och vissa medlemsstater (om detta är tillämpligt och motiverat) får spänningsgränserna sänkas till den högsta spänning som används i systemet.**
 - c) Varje typ av utrustning eller anläggning som är nödvändig för att de system som avses i punkterna a och b ska fungera tryggt, säkert och effektivt, inklusive skydds-, övervaknings- och kontrollsystem på alla spänningsnivåer och understationer.

- d) **Smarta elnät: Varje typ av utrustning eller anläggning, digitala system och komponenter som integrerar IKT genom digitala driftplattformar, kontrollsystem och sensorteknik både på överförings- och mellan- och högspänningsdistributionsnivå, som syftar till att skapa ett effektivare och smartare överförings- och distributionsnät för el, öka kapaciteten att integrera nya former av produktion, lagring och förbrukning och underlätta nya affärsmodeller och marknadsstrukturer.**
- e) Varje typ av utrustning eller anläggning som omfattas av den kategori som avses i punkt a och som har dubbla funktioner: sammanlänkningar och [] **anslutningssystem** för havsbaserade nät från de havsbaserade produktionsplatserna till två eller flera [] **medlemsstater och tredjeländer som deltar i projekt av gemensamt intresse eller projekt av ömsesidigt intresse, inbegripet medlemsstater som är inlandsstater [], samt varje typ av närliggande havsbaserad utrustning eller anläggning som är nödvändig för att systemet ska fungera tryggt, säkert och effektivt, inklusive skydds-, övervaknings- och kontrollsystem, och nödvändiga understationer om de också säkerställer teknisk driftskompatibilitet, bland annat när det gäller gränssnitt mellan olika typer av teknik (*havsbaserade nät för förnybar energi*). **Energiinfrastrukturerna för el inkluderar förlängningar av denna utrustning på land och nödvändig förstärkning av det inhemska nätet för att säkerställa ett tillräckligt och tillförlitligt överföringsnät och förse medlemsstater som är inlandsstater med havsbaserad el [].****

2. För smarta gasnät:

Varje typ av följande utrustning eller anläggning som syftar till att möjliggöra och underlätta integrering av en **mångfald** koldioxidsnåla **och i synnerhet förnybara** gaser (inklusive biometan eller vätgas) i **gasnätet**: digitala system och komponenter som integrerar IKT, kontrollsystem och sensorteknik för att möjliggöra interaktiv och intelligent övervakning, mätning, kvalitetskontroll och förvaltning av produktion, överföring, distribution, **lagring** och förbrukning av gas inom ett gasnät. Sådana projekt kan även omfatta utrustning för att möjliggöra omvända flöden från distributionsnivån till överföringsnivån och därmed sammanhängande nödvändiga **fysiska** uppgraderingar av det befintliga nätet **för att integrera koldioxidsnåla och i synnerhet förnybara gaser**.

3. För vätgas:

- a) Överföringsledningar för transport av vätgas, som ger flera nätanvändare tillträde på ett transparent och icke-diskriminerande sätt och som huvudsakligen består av högtrycksledningar för vätgas [].
- b) [] Lagringsanläggningar anslutna till de högtrycksledningar för vätgas som avses i punkt a.
- c) Anläggningar för mottagning, lagring, återförgasning eller dekomprimering av kondenserad vätgas eller vätgas som är innesluten i andra kemiska ämnen i syfte att **i tillämpliga fall** mata in vätgasen i nätet.
- d) Varje typ av utrustning eller anläggning som är nödvändig för att vätgassystemet ska fungera tryggt, säkert och effektivt eller för att möjliggöra dubbelriktad kapacitet, inklusive kompressorstationer **och kondenseringsstationer**.

- e) Varje typ av utrustning eller anläggning som möjliggör användning av vätgasbränslen eller vätgasbaserade bränslen inom transportsektorn i stomnätet.

Alla tillgångar som anges [] kan vara nybyggda tillgångar eller **särskilda vätgastillgångar** som omvandlats från naturgastillgångar [] eller en kombination av båda.

[]

[]

4. För elektrolysanläggningar:

- a) Elektrolysanläggningar i) [] **som står för [] en kapacitet på minst [] 100 megawatt i ett projekt**; ii) vars produktion av **förnybar eller koldioxidsnål vätgas, i synnerhet från förnybara källor**, uppfyller kravet på en minskning av växthusgasutsläppen med 70 % under hela livscykeln i förhållande till en fossil motsvarighet på 94 g CO₂e/MJ []; minskningen av växthusgasutsläpp under hela livscykeln beräknas med hjälp av den metod som avses i artikel 28.5 i direktiv (EU) 2018/2001 eller, alternativt, med hjälp av ISO 14067 eller ISO 14064-1; **växthusgasutsläppen under hela livscykeln måste inkludera indirekta utsläpp**; kvantifierade minskningar av växthusgasutsläpp under hela livscykeln kontrolleras i tillämpliga fall enligt artikel 30 i direktiv (EU) 2018/2001 eller av en oberoende tredje part; och iii) som även har en nätrelaterad funktion, **i synnerhet med tanke på systemets övergripande flexibilitet och effektivitet avseende el- och vätgasnät**.
- b) Tillhörande utrustning.

5. För koldioxid:

- a) Särskilda rörledningar, undantaget tidigare led i rörledningsnätet, som används för att transportera koldioxid från mer än en källa, [] för slutlig geologisk lagring av koldioxid i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/31/EG³.
- b) Anläggningar för kondensering och [] lagring av koldioxid för dess vidare transport. **Utan att detta påverkar de medlemsstater i vilka geologisk koldioxidlagring är förbjudet []** inbegriper detta **även** infrastruktur inom en geologisk formation som används för slutlig geologisk lagring av koldioxid, **som inte omfattar användning av koldioxid för ökad återvinning av kolväten**, i enlighet med direktiv 2009/31/EG samt tillhörande yt- och injektionsanläggningar. **Den infrastruktur för geologisk lagring som är tillämplig på denna förordning ska begränsas till de tillhörande yt- och injektionsanläggningar som är nödvändiga för att möjliggöra gränsöverskridande transport och lagring av koldioxid.**
- c) Varje typ av utrustning eller anläggning som är nödvändig för att systemet i fråga ska fungera ordentligt, säkert och effektivt, inklusive skydds-, övervaknings- och kontrollsystem.

³ EUT L 140, 5.6.2009, s. 114.

BILAGA III

REGIONAL FÖRTECKNING ÖVER PROJEKT []

1. REGLER FÖR GRUPPER

1. När det gäller energiinfrastruktur som omfattas av de nationella tillsynsmyndigheternas behörighet [] ska varje grupp bestå av företrädare för medlemsstaterna, nationella tillsynsmyndigheter, systemansvariga för överföringssystem samt kommissionen, byrån, **EU DSO-enheten** och Entso för el eller Entso för gas [][].

För övriga energiinfrastruktorkategorier ska varje grupp bestå av företrädare för medlemsstaterna, projektansvariga som berörs av någon av prioriteringarna i bilaga I samt kommissionen [].

2. Beroende på antalet projekt som föreslås för unionsförteckningen, regionala luckor i infrastrukturen och marknadsutvecklingen får grupperna och gruppernas beslutsfattande organ delas upp, slås samman eller sammanträda i olika konstellationer, beroende på vad som är nödvändigt, för att diskutera frågor som är gemensamma för alla grupper eller som endast rör vissa regioner. Frågorna kan gälla t.ex. förenlighet över regiongränserna eller antalet förslag till projekt i utkast till regionala förteckningar som löper risk att bli ohanterliga.
3. Varje grupp ska lägga upp sitt arbete i enlighet med det regionala samarbete som avses i artikel 61 i direktiv (EU) 2019/944, artikel 7 i direktiv 2009/73/EG, artikel 34 i förordning (EU) 2019/943 och artikel 12 i förordning (EG) nr 715/2009 samt andra befintliga regionala samarbetsstrukturer.

4. Varje grupp ska, i enlighet med vad som anses lämpligt för att genomföra de relevanta prioriterade **korridorerna och temaområdena** i bilaga I, bjuda in projektansvariga för projekt som har potential att väljas ut som projekt av gemensamt intresse samt företrädare för nationella förvaltningar, tillsynsmyndigheter och systemansvariga för överföringssystem från tredjeländer. Besluten om att bjuda in företrädare från tredjeländer ska bygga på konsensus.
- 4a. **Varje grupp för de korridorer som definieras i bilaga I avsnitt 2 ska bjuda in företrädare för medlemsstater som är inlandsstater, behöriga myndigheter, nationella tillsynsmyndigheter, systemansvariga för överföringssystem och projektansvariga för projekt som har potential att väljas ut som projekt av gemensamt intresse.**
5. Varje grupp ska, när så är lämpligt, bjuda in de organisationer som företräder berörda intressenter, **inbegripet företrädare från tredjeländer**, och, när så är lämpligt, intressenterna direkt, **att lämna sina särskilda sakkunnigutlåtanden** – bland annat producenter, systemansvariga för distributionssystem, leverantörer, konsumenter och **EU-baserade** miljöskyddsorganisationer. Gruppen får organisera möten eller samråd när det är relevant för utförandet av dess uppgifter.
6. När det gäller gruppernas sammanträden ska kommissionen, på en plattform som är tillgänglig för intressenter, offentliggöra den interna arbetsordningen, en uppdaterad förteckning över medlemsorganisationer, regelbundet uppdaterad information om hur arbetet fortskrider, föredragningslistorna för dess sammanträden samt mötesprotokoll, om sådana finns tillgängliga. Överläggningarna i gruppernas beslutsfattande organ och rangordningen av projekt i enlighet med artikel 4.5 är konfidentiella. **Samtliga beslut om de regionala gruppernas funktion och arbete ska fattas med konsensus.**
7. Kommissionen, byrån och grupperna ska sträva efter att det råder förenlighet mellan de olika grupperna. Kommissionen och byrån ska med tanke på detta vid behov säkerställa att de berörda grupperna utbyter information om allt arbete som är av interregionalt intresse.
8. Nationella tillsynsmyndigheters och byråns deltagande i grupperna ska inte äventyra uppfyllandet av deras mål och uppgifter enligt denna förordning, enligt artiklarna 58, 59 och 60 i direktiv (EU) 2019/944 och artiklarna 40 och 41 i direktiv 2009/73/EG eller enligt förordning (EU) 2019/942.

2. FÖRFARANDE FÖR REGIONAL IDENTIFIERING

1. Projektansvariga för ett projekt som kan väljas ut som ett projekt av gemensamt intresse **eller ömsesidigt intresse** och som vill att deras projekt ska få ställning som [] **endera** av dessa [] ska till grupperna inge en ansökan om att deras projekt ska väljas ut som projekt av gemensamt intresse **eller ömsesidigt intresse**, tillsammans med
 - a) en analys av hur deras projekt bidrar till genomförandet av prioriteringarna i bilaga I,
 - b) en analys av hur projektet eller projekten uppfyller de relevanta kriterierna i artikel 4,
 - c) för projekt som är tillräckligt långt framskridna, en projektspecifik kostnads-nyttoanalys utgående från de metoder som Entso för el och Entso för gas utarbetat i enlighet med artikel 11,
 - d) **för projekt av ömsesidigt intresse stödskrivelserna från regeringarna i de närmast berörda länder som uttrycker sitt stöd för projektet eller andra icke-bindande överenskommelser, []**
 - e) all annan information av betydelse för utvärderingen av projektet.

Denna information ska tillhandahållas den berörda regionala gruppens beslutsfattande organ, de nationella tillsynsmyndigheterna och de europeiska nätverken av systemansvariga för överföringssystemen.

2. Alla mottagare ska behandla kommersiellt känslig information konfidentiellt.
3. De föreslagna elöverförings- och ellagringsprojekten av gemensamt intresse som omfattas av kategorierna i punkt 1 a, b, c och e i bilaga II är projekt som ingår i den senast tillgängliga unionsomfattande tioåriga nätutvecklingsplan för el som utarbetats av Entso för el i enlighet med artikel 30 i förordning (EU) 2019/943. De föreslagna elöverförings- och ellagringsprojekten av gemensamt intresse som omfattas av kategorierna i punkt 1 e i bilaga II är projekt som härrör från och är förenliga med den integrerade utveckling av havsbaserade nät **och nätförstärkning []** som avses i artikel 14.2.

4. Från och med den 1 januari 2024 är de föreslagna vätgasprojekt av gemensamt intresse som omfattas av kategorierna i punkt 3 i bilaga II projekt som ingår i den senast tillgängliga unionsomfattande tioåriga nätutvecklingsplan [].
5. Entso för el och Entso för gas ska senast den 30 juni 2022, och därefter för varje unionsomfattande tioårig nätutvecklingsplan, utfärda uppdaterade riktlinjer för inkludering av projekt i de respektive unionsomfattande tioåriga nätutvecklingsplaner som avses i punkterna 3 och 4, för att säkerställa likabehandling och insyn i processen [].

Entso för el och Entso för gas ska samråda med kommissionen och byrån om sina respektive utkast till riktlinjer för inkludering av projekt i de unionsomfattande tioåriga nätutvecklingsplanerna och ta vederbörlig hänsyn till kommissionens och byråns rekommendationer innan de slutliga riktlinjerna offentliggörs.

6. Föreslagna koldioxidtransportprojekt som omfattas av kategorin i punkt 5 i bilaga II ska läggas fram som en del av en plan, framtagen av minst två medlemsstater, för utveckling av gränsöverskridande infrastruktur för transport och lagring av koldioxid. Den ska presenteras för kommissionen av de berörda medlemsstaterna eller av enheter som utsetts av de berörda medlemsstaterna.

7. Tillämpning av urvalskriterier

- a) Entso för el [] och Entso för gas [] ska ge gruppen en redogörelse för den bedömningsmetod som den använder för att utvärdera urvalskriterierna i den tioåriga nätutvecklingsplanen.

b) För projekt som omfattas av de nationella tillsynsmyndigheternas behörighet [] ska de nationella tillsynsmyndigheterna, och vid behov byrån, i mån av möjlighet inom ramen för regionalt samarbete i enlighet med artikel 61 i direktiv (EU) 2019/944 och artikel 7 i direktiv 2009/73/EG säkerställa att bedömningskriterierna och metoderna för kostnads-nyttoanalysen tillämpas konsekvent och utvärdera deras gränsöverskridande relevans. De ska lägga fram sina bedömningar för gruppen. **Kommissionen ska säkerställa att de kriterier och metoder som avses i artikel 4 och bilaga IV tillämpas på ett harmoniserat sätt för att garantera enhetlighet i de regionala grupperna.**

8. **[] För alla andra projekt** ska kommissionen utvärdera tillämpningen av kriterierna i artikel 4. Kommissionen ska också ta hänsyn till möjligheten för en framtida utvidgning att omfatta ytterligare medlemsstater. Kommissionen ska lägga fram sin bedömning för gruppen. **Gruppen ska bestå av företrädare för medlemsstaterna, nationella tillsynsmyndigheter, systemansvariga för överföringssystem samt kommissionen, byrån och projektansvariga för Entso för el eller Entso för gas, beroende på vad som är relevant. När det gäller projekt som ansöker om ställning som projekt av ömsesidigt intresse ska tredjeländers företrädare och tillsynsmyndigheter bjudas in.**
9. **Medlemsstaternas yttranden och godkännanden:** Varje medlemsstat, vars territorium inte berörs av ett föreslaget projekt men på vilken projektet kan ha en potentiellt positiv nettoeffekt eller en potentiellt betydande effekt, till exempel på miljön eller på driften av energiinfrastrukturen på dess territorium, får föra fram sina farhågor i ett yttrande till gruppen. **Varje enskilt förslag till projekt av gemensamt intresse eller/och ömsesidigt intresse ska godkännas av de stater vars territorium berörs av projektet. Om en medlemsstat inte ger sitt godkännande ska den inför den berörda gruppen motivera sitt beslut.**

10. [] Gruppen ska på begäran av en medlemsstat i gruppen undersöka de underbyggda skäl som en medlemsstat lagt fram i enlighet med artikel 3.3 för att inte godkänna ett projekt av gemensamt intresse eller ett projekt av ömsesidigt intresse som berör dess territorium.
- Gruppen ska bedöma och säkerställa att principen om att sätta energieffektivitet främst tillämpas vad gäller fastställandet av de regionala infrastrukturbehoven och vad gäller vart och ett av kandidatprojekten av gemensamt intresse eller kandidatprojekten av ömsesidigt intresse. Denna bedömning ska omfatta, men inte vara begränsad till, efterfrågestyrning, marknadslösningar, genomförande av digitala lösningar och renovering av byggnader. Gruppen ska rekommendera projektens genomförande som en prioriterad lösning om de bedöms vara mer kostnadseffektiva ur ett systemomfattande perspektiv än uppförande av ny försörjningsinfrastruktur.**
11. **Rangordning:** Gruppen ska mötas för att granska och rangordna de föreslagna projekt [] som bedömts i enlighet med föregående punkter och därvid ta hänsyn till tillsynsmyndigheternas bedömning eller kommissionens bedömning av projekt som inte omfattas av de nationella tillsynsmyndigheternas behörighet. **Gruppen ska bestå av den regionala gruppens beslutsfattande organ och de nationella regleringsmyndigheterna. Överläggningarna ska vara konfidentiella.**
12. **Acers yttrande:** Utkasten till regionala förteckningar över föreslagna projekt som omfattas av de nationella tillsynsmyndigheternas behörighet och som utarbetats av grupperna ska, tillsammans med eventuella yttranden enligt punkt 9, sändas in till byrån sex månader före den dag då unionsförteckningen ska antas. Utkasten till regionala förteckningar, med tillhörande yttranden, ska bedömas av byrån inom tre månader efter den dag då de mottagits. Byrån ska tillhandahålla ett yttrande om utkasten till regionala förteckningar, framför allt om huruvida kriterierna och kostnads-nyttoanalysen tillämpats konsekvent över regionerna. Byråns yttrande ska antas i enlighet med förfarandet i artikel 22.5 i förordning (EU) 2019/942.
13. [] Om det sammanlagda antalet föreslagna projekt av gemensamt intresse i unionsförteckningen, utgående från **utkasten till** regionala förteckningar [] och efter att hänsyn tagits till byråns yttrande, skulle bli ohanterligt stort, ska kommissionen [] ge varje berörd grupp **rådet** [] att i [] den **regionala** förteckningen inte ta med de projekt som rangordnats lägst av den berörda gruppen i enlighet med den rangordning som fastställts enligt artikel 4.5.

[] 14. [] Inom en månad från och med dagen för mottagande av byråns yttrande ska det beslutsfattande organet i varje grupp anta sin slutliga regionala förteckning över föreslagna projekt av gemensamt intresse och projekt av ömsesidigt intresse, med beaktande av bestämmelserna i artikel 3.3, varvid gruppernas förslag ska utgöra utgångspunkt och hänsyn ska tas till byråns yttrande och de nationella tillsynsmyndigheternas bedömning som inlämnats i enlighet med punkt 7 eller till kommissionens bedömning av projekt som inte omfattas av de nationella tillsynsmyndigheternas behörighet som föreslagits i enlighet med punkt 8, och det råd från kommissionen som syftar till ett hanterligt totalt antal projekt av gemensamt intresse, särskilt vid gränser, med anknytning till konkurrerande eller potentiellt konkurrerande projekt. Gruppernas beslutsfattande organ ska lämna in de slutliga regionala förteckningarna till kommissionen, tillsammans med eventuella yttranden enligt vad som anges i punkt 9.

[] Överläggningarna ska vara konfidentiella.

BILAGA IV

REGLER OCH INDIKATORER AVSEENDE KRITERIER FÖR PROJEKT AV GEMENSAMT INTRESSE OCH FÖR PROJEKT AV ÖMSESIDIGT INTRESSE

1. Ett projekt med betydande gränsöverskridande verkan är ett projekt på en medlemsstats territorium som uppfyller följande villkor:
 - a) Överföring av el: projektet innebär att nätets överföringskapacitet eller den tillgängliga kapaciteten för kommersiella flöden ökas vid medlemsstatens gräns mot en eller flera andra medlemsstater, där detta leder till en ökning av nätets gränsöverskridande överföringskapacitet med minst 500 megawatt vid medlemsstatens gräns mot en eller flera andra medlemsstater jämfört med om projektet inte tagits i drift, **eller så minskar projektet isoleringen med avseende på icke sammanlänkade energisystem i en eller flera medlemsstater.**
 - b) Lagring av el: projektet tillför minst 225 megawatt installerad kapacitet och har en lagringskapacitet som möjliggör en årlig nettoproduktion av el på 250 gigawattimmar.
 - c) Smarta elnät: projektet avser utrustning och anläggningar på högspännings- och medelspänningsnivå. Det inbegriper systemansvariga för överföringssystem, systemansvariga för överförings- och distributionssystem eller systemansvariga för distributionssystem från minst två medlemsstater. Systemansvariga för distributionssystem får endast delta med stöd av de systemansvariga för överföringssystemen, från minst två medlemsstater, som är nära knutna till projektet och säkerställer driftskompatibilitet. Ett projekt omfattar minst 50 000 användare, producenter, konsumenter eller prosumenter av el i ett förbrukningsområde på minst 300 gigawattimmar/år, varav åtminstone 20 % härrör från intermittenta förnybara energikällor. **Gränsen avseende användare och brytpunkten för förbrukning gäller inte för små enskilda system (enligt definitionen i direktiv (EU) 2019/944).**

- d) Överföring av vätgas: projektet möjliggör överföring av vätgas över de berörda medlemsstaternas gränser eller ökar den befintliga gränsöverskridande kapaciteten för transport av vätgas vid en gräns mellan två medlemsstater med minst 10 % jämfört med hur det var innan projektet togs i drift. Projektet visar tillräckligt tydligt att det är en väsentlig del av ett planerat gränsöverskridande vätgasnät och ger tillräckliga bevis för befintliga planer och samarbete med grannländer och nätoperatörer.
- e) Anläggningar för lagring eller mottagning av vätgas enligt punkt 3 i bilaga II: projektet syftar till att direkt eller indirekt leverera till minst två medlemsstater.
- f) Elektrolysanläggningar: projektet tillför minst [] **100** megawatt installerad kapacitet **i ett projekt och** [] **det** medför direkta eller indirekta fördelar för minst två medlemsstater.
- g) Smarta gasnät: projektet inbegriper systemansvariga för överföringssystem, systemansvariga för överförings- och distributionssystem eller systemansvariga för distributionssystem från minst två medlemsstater. Systemansvariga för distributionssystem får endast delta med stöd av de systemansvariga för överföringssystemen, från minst två medlemsstater, som är nära knutna till projektet och säkerställer driftskompatibilitet.

2. Ett projekt av ömsesidigt intresse med betydande gränsöverskridande verkan är ett projekt som uppfyller följande villkor:
- a) Projekt av ömsesidigt intresse som omfattas av kategorin i punkterna 1 a och e i bilaga II: projektet innebär att nätets överföringskapacitet eller den tillgängliga kapaciteten för kommersiella flöden ökas vid medlemsstatens gräns mot ett eller flera tredjeländer och medför betydande fördelar, **antingen direkt eller indirekt (via sammanlänkning med ett tredjeland)**, enligt de särskilda kriterier som anges i artikel 4.3. för minst **en medlemsstat, om projektet med ett tredjeland bidrar till genomförandet av en viss prioriterad korridor eller ett visst prioriterat område i Europa eller, om det rör sig om ett projektkluster, för minst två medlemsstater**. Beräkningen av fördelarna för medlemsstaterna ska utföras och offentliggöras av Entso för el inom ramen för den unionsomfattande tioåriga nätutvecklingsplanen.
 - b) Projekt av ömsesidigt intresse som omfattas av kategorin i punkt 3 i bilaga II: vätgasprojektet möjliggör överföring av vätgas över gränsen mellan en medlemsstat och ett eller flera tredjeländer och visar sig medföra betydande fördelar, **antingen direkt eller indirekt (via sammanlänkning med ett tredjeland)**, enligt de särskilda kriterier som anges i artikel 4.3. för minst **en medlemsstat, om projektet med ett tredjeland bidrar till genomförandet av en viss prioriterad korridor eller ett visst prioriterat område i Europa eller, om det rör sig om ett projektkluster, för minst två medlemsstater**. Beräkningen av fördelarna för medlemsstaterna ska utföras och offentliggöras av Entso för gas inom ramen för den unionsomfattande tioåriga nätutvecklingsplanen.
 - c) Projekt av ömsesidigt intresse som omfattas av kategorin i punkt 5 i bilaga II: projektet kan användas för att transportera mänskligt genererad koldioxid från minst två medlemsstater och ett tredjeland.

3. Vid projekt som omfattas av kategorierna i punkterna 1 a, b, c och e i bilaga II ska kriterierna i artikel 4 utvärderas på följande sätt:
- a) **Överföring av producerad förnybar energi till större förbrukningscentrum och lagringsanläggningar ska mätas i enlighet med analysen i den senast tillgängliga unionsomfattande tioåriga nätutvecklingsplanen för el, i synnerhet genom att**
 - i) **vid överföring av el uppskatta den produktionskapacitet från förnybara energikällor (uttryckt i megawatt per teknikslag) som ansluts och överförs till följd av projektet, jämfört med den totala produktionskapacitet från dessa typer av förnybara energikällor som planeras i den berörda medlemsstaten fram till 2030 enligt de nationella energi- och klimatplaner som medlemsstaterna lämnat in i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1999⁴,**
 - ii) **vid lagring av el jämföra den nya kapacitet som projektet tillför med den totala befintliga kapaciteten för samma lagringsteknik i det analysområde som avses i bilaga V.**
 - b) **Marknadsintegration, konkurrens och systemflexibilitet ska mätas i enlighet med analysen i den senast tillgängliga unionsomfattande tioåriga nätutvecklingsplanen för el, i synnerhet genom att**

⁴ **Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1999 av den 11 december 2018 om styrningen av energiunionen och av klimatåtgärder samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 663/2009 och (EG) nr 715/2009, Europaparlamentets och rådets direktiv 94/22/EG, 98/70/EG, 2009/31/EG, 2009/73/EG, 2010/31/EU, 2012/27/EU och 2013/30/EU samt rådets direktiv 2009/119/EG och (EU) 2015/652 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 525/2013 (EUT L 328, 21.12.2018, s. 1).**

- i) för gränsöverskridande projekt beräkna inverkan på nätets överföringskapacitet i båda effektöverföringsriktningarna, mätt i effekt (megawatt) samt deras bidrag till uppnåendet av sammanlänkningsmålet på minst 15 %, eller, för projekt med betydande gränsöverskridande verkan, inverkan på nätets överföringskapacitet vid gränserna mellan berörda medlemsstater, mellan berörda medlemsstater och tredjeländer eller inom berörda medlemsstater samt på balanseringen av tillgång och efterfrågan och nätdriften i berörda medlemsstater,
- ii) för det analysområde som avses i bilaga V bedöma vilken inverkan på produktions- och överföringskostnaderna i hela energisystemet och på konvergensen i fråga om marknadspriserna som projektet medför enligt olika planeringsscenarier, varvid särskild hänsyn ska tas till variationer i rangordningen.

[]

- c) Försörjningstrygghet, driftskompatibilitet och säker systemdrift ska mätas i enlighet med analysen i den senast tillgängliga unionsomfattande tioåriga nätutvecklingsplanen för el, i synnerhet genom att bedöma projektets inverkan på förväntad förlorad last i det analysområde som avses i bilaga V med avseende på tillräcklig produktions- och överföringskapacitet under ett antal karakteristiska belastningsperioder, varvid hänsyn ska tas till förväntade förändringar i fråga om extrema klimatbetingade väderhändelser och deras inverkan på infrastrukturens resiliens. Projektets inverkan på en oberoende och tillförlitlig kontroll över systemdriften och systemtjänsterna ska i förekommande fall mätas.

4. Vid projekt som omfattas av kategorin i punkt 1 d i bilaga II ska kriterierna i artikel 4 utvärderas på följande sätt:

- a) Hållbarhetsnivå Detta kriterium ska mätas genom en bedömning av nätens kapacitet att ansluta och transportera intermittent förnybar energi.

b)	Försörjningstrygghet	Detta kriterium ska mätas genom förlusterna i distributions- och/eller överföringsnäten, procentuellt utnyttjande (genomsnittsbelastning) av elnätets komponenter, nätkomponenternas tillgänglighet (relaterat till planerat och oplanerat underhåll) och dess inverkan på nätprestanda samt avbrott och deras varaktighet och frekvens, även vid klimatrelaterade avbrott.
c)	Marknadsintegration	Detta kriterium ska mätas genom en bedömning av användningen av innovativa lösningar i systemdrift, isolering och sammanlänkning när det gäller energi samt graden av integrering av andra sektorer och underlättande av nya affärsmodeller och marknadsstrukturer.
d)	Nätsäkerhet, flexibilitet och försörjningskvalitet	Detta kriterium ska mätas genom en bedömning av den innovativa metoden för systemflexibilitet, cybersäkerhet, effektiv driftskompatibilitet mellan nivå för systemansvariga för överföringssystem respektive systemansvariga för distributionssystem, kapaciteten att inkludera efterfrågefleksibilitet, lagring, energieffektivitetsåtgärder, kostnadseffektiv användning av digitala verktyg och IKT för övervaknings- och kontrolländamål, elsystemets stabilitet och spänningskvaliteten.

5. Vid vätgasprojekt som omfattas av kategorin i punkt 3 i bilaga II ska kriterierna i artikel 4 utvärderas på följande sätt:
- a) Hållbarhet mätt som ett projekts bidrag till minskade växthusgasutsläpp i olika slutanvändningstillämpningar, såsom industrin eller transportsektorn, flexibilitet och säsongsbunden lagring av el från förnybara källor, eller integrering av förnybar och **koldioxidsnål vätgas, i syfte att beakta marknadens behov och främja förnybar vätgas.**
 - b) Marknadsintegration och driftskompatibilitet mätt genom en beräkning av projektets mervärde för integrering av marknadsområden, priskonvergens och systemets allmänna flexibilitet.
 - c) Försörjningstrygghet och flexibilitet mätt genom en beräkning av projektets mervärde för vätgasförsörjningens resiliens, mångfald och flexibilitet.
 - d) Konkurrens mätt genom projektets bidrag till diversifiering av försörjningen, inbegripet underlättande av tillgången till inhemska källor för vätgasförsörjning.
6. Vid projekt för smarta gasnät som omfattas av kategorin i punkt 2 i bilaga II ska kriterierna i artikel 4 utvärderas på följande sätt:
- a) Hållbarhetsnivån mätt genom en bedömning av andelen förnybara och koldioxidsnåla gaser som är integrerade i gasnätet, de därmed sammanhängande minskningarna av växthusgasutsläpp i förhållande till den totala utfasningen av fossila bränslen från systemet och tillfredsställande upptäckt av läckage.
 - b) Försörjningskvalitet och försörjningstrygghet mätt genom en bedömning av förhållandet mellan säker tillgång till gas och efterfrågetoppar, andelen import som ersatts av lokala förnybara och koldioxidsnåla gaser, systemdriftens stabilitet samt avbrott och deras varaktighet och frekvens per kund.

- c) **Möjliggörande av flexibilitetstjänster såsom efterfrågefleksibilitet och lagring genom underlättande av smart sektorsintegration genom att skapa kopplingar till andra energibärare och energisektorer**, vilket mäts genom en bedömning av de kostnadsbesparingar som möjliggörs i sammankopplade energisektorer och energisystem, såsom kraftvärmesystem, transportsektorn och industrin.

7. För elektrolysisprojekt som omfattas av kategorin i punkt 4 i bilaga II ska kriterierna i artikel 4 utvärderas på följande sätt:

- a) Hållbarhet mätt genom en bedömning av andelen förnybar vätgas eller **koldioxidsnål vätgas, i synnerhet från förnybara källor**, som uppfyller kriterierna i punkt 4 a ii i bilaga II och som är integrerad i nätet, och de därmed sammanhängande minskningarna av växthusgasutsläppen.
- b) Försörjningstrygghet mätt genom en bedömning av dess bidrag till nätdriftens säkerhet, stabilitet och effektivitet, bland annat genom en bedömning av i vilken mån inskränkningar av produktionen av förnybar energi har undvikits.
- c) **Möjliggörande av flexibilitetstjänster såsom efterfrågefleksibilitet och lagring genom underlättande av smart sektorsintegration genom att skapa kopplingar till andra energibärare och energisektorer**, vilket mäts genom en bedömning av de kostnadsbesparingar som möjliggörs i sammankopplade energisektorer och energisystem, såsom gas-, vätgas- och kraftvärmenät, transport- och industrisektorerna [].

8. För projekt för koldioxidtransport som omfattas av kategorin i punkt 5 i bilaga II ska kriterierna i artikel 4 utvärderas på följande sätt:

- a) **Den totala minskning av växthusgasutsläppen under hela livscykeln som beräknas uppnås genom anslutning av installationer till nätet för transport och lagring av koldioxid och omöjligheten i att endast tillämpa andra tekniker och tillämpningar för utsläppsminskning som inte innebär avskiljning och lagring av koldioxid för att uppnå samma hållbarhetsnivå vid anslutna installationer till en jämförbar kostnad och inom en jämförbar tidsram.**
- b) **Begränsningen av miljöbelastning och miljörisker genom permanent koldioxidneutralisering.**

BILAGA V

KOSTNADS-NYTTOANALYSER SOM OMFATTAR HELA ENERGISYSTEMET

De metoder för kostnads-nyttoanalyser som tagits fram av Entso för el och Entso för gas bör vara konsekventa samtidigt som sektoriella särdrag beaktas. Metoden för en harmoniserad och transparent kostnads-nyttoanalys som omfattar hela energisystemet och avser projekt av gemensamt intresse och projekt av ömsesidigt intresse ska vara enhetlig för alla infrastrukturkategorier, såvida inte specifika inslag är berättigade. Metoderna ska behandla kostnader i vid mening (inbegripet externa effekter) mot bakgrund av unionens mål, särskilt klimat- och energimålen för 2030 och klimatneutralitetsmålet för 2050, och ska uppfylla följande principer:

1. Analysområdet för enskilda projekt ska omfatta alla medlemsstater och tredjeländer på vars territorium projektet är beläget, alla direkt angränsande medlemsstater samt alla andra medlemsstater som i betydande grad berörs av projektet. I detta syfte ska Entso för el och Entso för gas samarbeta med alla berörda systemansvariga i de berörda tredjeländerna. **Om projektet omfattas av den kategori som anges i punkt 3 i bilaga II ska Entso för el och Entso för gas samarbeta med den projektansvariga även om det inte är en systemansvarig.**
2. Varje kostnads-nyttoanalys ska innehålla känslighetsanalyser för uppsättningen indata, **inklusive kostnader för produktion och växthusgaser liksom förväntad efterfråge- [] och tillgångsutveckling (inbegripet förnybara energikällor) och flexibilitet i fråga om efterfrågan och tillgång samt tillgången till lagring**, datum för idrifttagande av olika projekt inom samma analysområde, **klimat effekter** samt andra relevanta parametrar.
3. Metoden ska fastställa vilken analys som ska utföras, utgående från den relevanta uppsättningen indata som omfattar flera sektorer, genom att fastslå effekterna med och utan varje projekt **och ska omfatta relevanta ömsesidiga beroendeförhållanden till andra projekt.**

4. Metoden ska ge vägledning om utveckling och användning av nät- [] och marknadsmodeller **samt socioekonomiska** modeller som krävs för kostnads-nyttanalysen. Modelleringen ska möjliggöra en fullständig bedömning av ekonomiska konsekvenser, inbegripet marknadsintegration, försörjningstrygghet, konkurrens och **motverkande av isolering när det gäller energi**, samt sociala och miljömässiga effekter och klimateffekter, inbegripet sektorsövergripande konsekvenser. Metoden ska vara **fullständigt transparent** [] och innehålla närmare uppgifter om vilka fördelarna och kostnaderna är, varför de uppstår och hur de beräknas.
5. Metoden ska förklara hur principen om att sätta energieffektivitet främst genomförs i alla steg i de tioåriga nätutvecklingsplanerna.
6. **Metoden ska förklara att projektet inte kommer att hindra utveckling och utbyggnad av förnybar energi.**
7. Metoden ska säkerställa att det fastställs vilka medlemsstater som gynnas av projektet i och med att det tillför en positiv nettoeffekt och vilka medlemsstater som i stället missgynnas i och med en negativ nettoeffekt (kostnadsbärare) – **vilket kan vara andra medlemsstater än de medlemsstater på vars territorium infrastrukturen uppförs.**
8. Metoden ska åtminstone beakta kapitalutgifter, drifts- och underhållskostnader **samt kostnader som uppstår för det relaterade systemet** under projektets [] **tekniska livscykel som helhet, t.ex. [] kostnader för avveckling och avfallshantering, inbegripet externa kostnader []**. Metoden ska ge vägledning om diskonteringsräntor, [] **teknisk livslängd och restvärde som ska användas för kostnads-nyttobräkningarna. Vidare ska den inbegripa en obligatorisk metod för beräkning av kostnads–nyttoförhållandet och nettonuvärdet samt en differentiering av fördelarna i förhållande till tillförlitlighetsnivån hos metoderna för att beräkna dessa. Även metoder för beräkning av projektens inverkan på miljö och klimat och projektens bidrag till EU:s energimål, som genomslag för förnybara energikällor, energieffektivitet och sammanlänkingsmål ska tas med i beräkningen.**

9. Metoden ska säkerställa att de klimatanpassningsåtgärder som vidtas för varje projekt bedöms och återspeglar kostnaderna för växthusgasutsläpp, och att den metod **som används för bedömningen är gedigen och förenlig []** med unionens politik på andra områden **för att möjliggöra jämförelse med andra lösningar som inte kräver någon ny infrastruktur.**

BILAGA VI

RIKTLINJER FÖR ÖPPENHET OCH ALLMÄNHETENS MEDVERKAN

1. Den handbok med förfaranden som avses i artikel 9.1 ska åtminstone innehålla följande uppgifter:
 - a) Specifiering av den relevanta lagstiftning, bland annat inom miljöområdet, som ligger till grund för beslut och yttranden om de olika typerna av projekt av gemensamt intresse.
 - b) En förteckning över beslut och yttranden som ska inhämtas.
 - c) Namn och kontaktuppgifter för den behöriga myndigheten, andra myndigheter och större intressenter.
 - d) Arbetsgången, med en beskrivning av varje etapp i processen, inklusive en vägledande tidsram och en kortfattad översikt av beslutsprocessen för de olika typerna av relevanta projekt av gemensamt intresse.
 - e) Omfattning, struktur och detaljnivå för de dokument som ska lämnas in tillsammans med ansökan om beslut, samt en checklista.
 - f) I vilka etapper och på vilka sätt allmänheten kan medverka i processen.
 - g) Förfaranden enligt vilka den behöriga myndigheten, andra berörda myndigheter och den projektansvarige ska visa att synpunkterna från det offentliga samrådet har beaktats, till exempel genom att visa vilka ändringar som gjorts avseende projektets geografiska plats och utformning eller genom att motivera varför synpunkterna inte har beaktats.

[]

2. I det detaljerade schema som avses i artikel 10.5 b ska minst följande anges:
 - a) Beslut och yttranden som ska inhämtas.
 - b) Myndigheter, intressenter och allmänhet som sannolikt berörs.
 - c) Förfarandets olika etapper och deras längd.
 - d) Viktigare delmål som ska uppnås och deras tidsfrister inför det övergripande beslut som ska fattas.
 - e) Planerade resurser från myndigheternas sida och eventuella ytterligare resursbehov.
3. För att öka allmänhetens medverkan i processen för tillståndsgivning och på förhand säkerställa information till och dialog med allmänheten ska följande principer tillämpas, utan att det påverkar kraven på offentliga samråd enligt miljölagstiftningen:
 - a) Intressenter som berörs av ett projekt av gemensamt intresse, bland annat relevanta nationella, regionala och lokala myndigheter, markägare och medborgare som bor i närheten av projektet samt allmänheten och dess sammanslutningar, organisationer eller grupper ska informeras utförligt och höras tidigt, i ett skede då det ännu går att ta hänsyn till eventuella farhågor från allmänhetens sida, och på ett öppet sätt som medger insyn. Den behöriga myndigheten ska i förekommande fall aktivt stödja de insatser som den projektansvarige gör.
 - b) De behöriga myndigheterna ska säkerställa att offentliga samråd om projekt av gemensamt intresse sammanförs om detta är möjligt, inbegripet offentliga samråd som redan krävs enligt nationell lagstiftning. Varje offentligt samråd ska omfatta alla ämnesområden som är av betydelse för den aktuella etappen i förfarandet, och ett ämnesområde av betydelse för en särskild etapp ska inte tas upp i mer än ett offentligt samråd, varvid dock ett och samma offentliga samråd får hållas på flera olika geografiska platser. De ämnesområden som tas upp i ett offentligt samråd ska anges tydligt i meddelandet om det offentliga samrådet.

- c) Kommentarer och invändningar ska endast tillåtas från början av det offentliga samrådet och fram till dess att tidsfristen löper ut.
4. Konceptet för allmänhetens medverkan ska åtminstone innehålla information om
- a) berörda och tillfrågade intressenter,
 - b) planerade åtgärder, bland annat uppgifter om var och när sammanträdena föreslås hållas,
 - c) tidsplan,
 - d) personalresurser som avsatts för de olika uppgifterna.
5. I samband med det offentliga samråd som ska genomföras innan ansökan lämnas in ska de berörda parterna åtminstone
- a) offentliggöra en informationsbroschyr på högst 15 sidor som på ett klart och tydligt sätt ger en översikt över beskrivningen av, syftet med och den preliminära tidtabellen för projektets utvecklingssteg, den nationella nätutvecklingsplanen, alternativa sträckningar som övervägs, typer av och egenskaper hos de potentiella effekterna, även sådana av gränsöverskridande natur, och eventuella åtgärder för att begränsa dessa, vilka alla ska offentliggöras innan samrådet inleds. Informationsbroschyren ska dessutom innehålla en förteckning över adresserna till webbplatsen för det projekt av gemensamt intresse som avses i artikel 9.7, den informationsplattform som avses i artikel [] **22** och den handbok med förfaranden som avses i punkt 1,
 - b) offentliggöra informationen om samrådet på webbplatsen för det projekt av gemensamt intresse som avses i artikel 9.7, på anslagstavlorna vid lokalförvaltningarnas kontor och åtminstone i [] **en** lokal mediekanal,
 - c) skriftligen **eller på elektronisk väg** inbjuda relevanta berörda intressenter, föreningar, organisationer och grupper till särskilda sammanträden där olika synpunkter ska diskuteras.

6. På den projektwebbplats som avses i artikel 9.7 ska åtminstone följande information offentliggöras:
- a) Datum då projektets webbplats senast uppdaterades.
 - b) Översättningar av innehållet på alla språk i de medlemsstater som berörs av projektet eller på vilka projektet har en betydande gränsöverskridande verkan enligt punkt 1 i bilaga IV.
 - c) Den informationsbroschyr som avses i punkt 5, uppdaterad med de senaste uppgifterna om projektet.
 - d) En icke-teknisk och regelbundet uppdaterad sammanfattning som redogör för projektets aktuella status, inbegripet geografisk information, och som i samband med uppdateringar tydligt anger ändringar av tidigare versioner.
 - e) Genomförandeplanen enligt artikel 5.1, uppdaterad med de senaste uppgifterna om projektet.
 - f) De belopp som unionen anslagit och betalat ut för projektet.
 - g) Planeringen för projektet och de offentliga samråden, med tydliga uppgifter om datum och plats för de offentliga samråden och utfrågningarna, samt de planerade frågor som är relevanta för dessa utfrågningar.
 - h) Kontaktuppgifter för mottagande av ytterligare information eller handlingar.
 - i) Kontaktuppgifter för ingivande av kommentarer och invändningar under de offentliga samråden.
-